

Register över olyckor och tillbud

2004 Räddningsverket, Karlstad
Nationellt Centrum för erfarenhetsåterföring från Olyckor

Beställningsnummer: I99-112/04
ISBN 91-7253-227-0
2004 års utgåva

Register över Olyckor och tillbud

april 2004

Förord

Nationellt Centrum för erfarenhetsåterföring från Olyckor (NCO) har regeringens uppdrag att ge en samlad bild och bedömning av olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige. En redovisning av faktisk förekomst av olika typer av olyckor och tillbud, vilka skador som olyckorna gett upphov till mm är ett självklart och viktigt led i detta arbete.

I arbetet med att ge en samlad bild över olycksutvecklingen är det nödvändigt att söka information i ett stort antal register. Ett mycket stort antal system för registrering av olyckor och tillbud finns både inom den offentliga och privata sektorn. Att kartlägga vilka register som finns, registrens syfte, hur data insamlas, vilka uppgifter registren innehåller etc., är därför en viktig deluppgift. I denna första kartläggning har vi lagt tyngdpunkten på de offentliga registren.

Kartläggningen gör inte anspråk på att vara komplett, men i samverkan med berörda avser vi att successivt komplettera beskrivningen av register över olyckor och tillbud och då även inkludera register från de kommunala, landstingskommunala och privata sektorerna. Andra aspekter som återstår att utforska och beskriva är kvaliteten hos insamlade uppgifter, mörkertal etc.

Rapporten bör kunna tjäna som ett uppslagsverk för alla som söker information om utredning, rapportering och registrering av olyckor och tillbud och därtill hörande statistikproduktion.

Beteckningen *register* används i denna rapport som ett gemensamt begrepp för samlade datamängder om olyckor och tillbud.

Många har varit inblandade i framtagandet av denna rapport. Margareta Tillman vid Försvarshögskolan har varit sammanhållande för rapportskrivningen. Faktabladerna som beskriver respektive register är granskade av ansvariga myndigheter och i detta arbete har även Birgitta Edberg vid Statistiska Centralbyrån deltagit.

Tack för Er hjälp

Innehåll

1	BAKGRUND	4
2	UTREDNING OCH RAPPORTERING AV OLYCKOR OCH TILLBUD	5
2.1	UTREDNING.....	5
2.2	RAPPORTERING	6
2.3	DUBBELRAPPORTERING.....	10
3	REGISTER ÖVER OLYCKOR OCH TILLBUD	11
3.1	CENTRALA REGISTER.....	11
3.2	BRANSCHVISA OCH LOKALA REGISTER.....	14
3.3	ÅTKOMST TILL REGISTERDATA.....	15
4	SAMMANSTÄLLNINGAR OCH ANALYS (STATISTIK)	16
4.1	STATISTIK, SAMMANSTÄLLD AV OLIKA MYNDIGHETER	16
4.2	STATISTIK SOM SAMMANSTÄLLS INOM OLIKA VERKSAMHETER.....	17
5	ERFARENHETSÅTERFÖRING	18
6	FAKTABLAD	19
6.1	OLYCKOR OCH TILLBUD SOM LETT TILL SJUKVÅRDSINSATSER	19
6.2	OLYCKOR OCH TILLBUD SOM LETT TILL ANDRA INGRIPANDE FRÅN SAMHÄLLET	32
6.3	OLYCKOR OCH TILLBUD I ARBETET	40
6.4	OLYCKOR OCH TILLBUD INOM TRANSPORTSEKTORN	43
6.5	OLYCKOR OCH TILLBUD INOM SPECIFIKA VERKSAMHETER.....	58
6.6	REGISTER ÖVER FÖRSÄKRINGSÄRENDEN	66
7	REFERENSER	70

1 Bakgrund

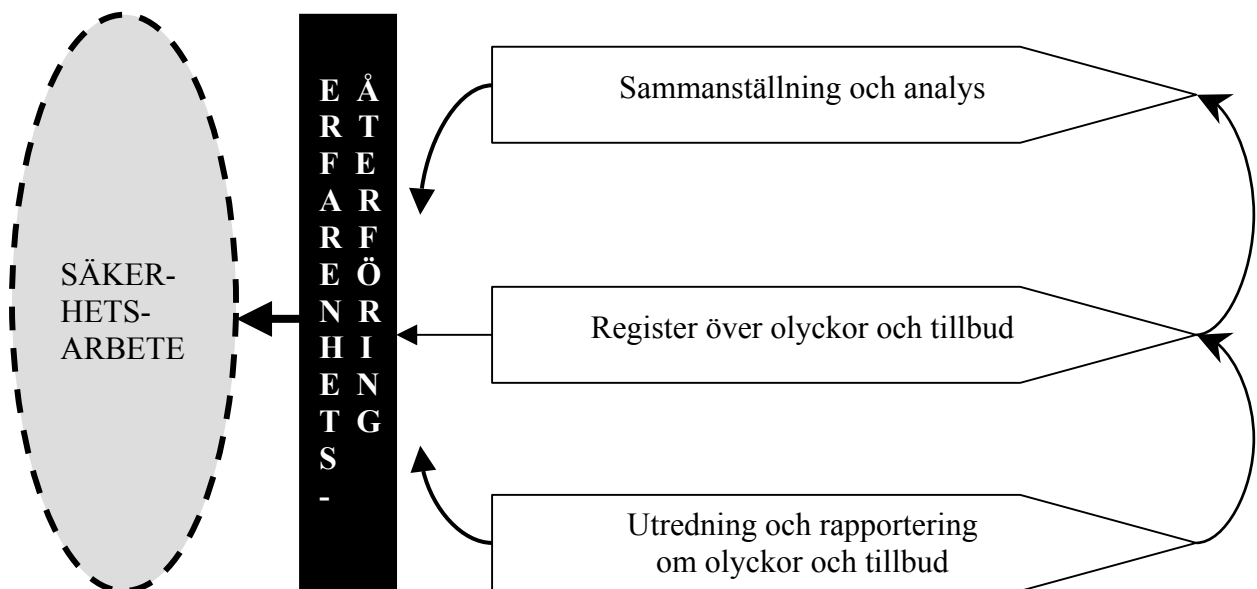
Flera av våra myndigheter ställer krav på inrapportering av olyckor och tillbud inom sitt tillsyns-, ansvarsvarsområde. Alla verksamheter inom samhället har att följa de bestämmelser som finns om rapporteringen. Många verksamheter har dessutom egen utredning och rapportering av olyckor och tillbud och genomför erfarenhetsåterföring och olycksförebyggande arbete inom det egna ansvarsområdet.

Hur fullständig är då rapporteringen till myndigheterna och inom den egna verksamheten och hur används de inrapporterade uppgifterna för erfarenhetsåterföring och för att bygga ett säkrare samhälle åt medborgarna?

Hur går utredningen av olyckor till? Finns det en gemensam standard och kompetens inom området eller skiljer sig tillvägagångssättet åt mellan olika företag/verksamheter?

I denna rapport beskrivs den omfattande verksamheten med rapportering och registrering av olyckor och tillbud med därav följande analyser och statistikframställning i följande fyra steg:

- Utredning och rapportering om olyckor och tillbud
- Register över olyckor och tillbud
- Sammanställningar och analys (statistik)
- Erfarenhetsåterföring.

2 Utredning och rapportering av olyckor och tillbud

Krav på att utreda och rapportera olyckor och tillbud är reglerat i ett flertal lagar och författningar. Utredning av inträffade olyckor sker oftast där olyckan inträffat eller enligt särskilda bestämmelser, se avsnitt 2.1.1 Bestämmelser. Olika tillsynsmyndigheter har ansvar för insamling och registerhållning av inrapporterade olyckor och tillbud.

Inom de flesta företag/verksamheter fungerar den obligatoriska delen väl, dvs. man utreder och rapporterar enligt ställda krav. Inrapporteringen sker till övervägande del på papper.

Utöver den lagstadgade rapporteringen förekommer även en hel del rapportering baserad på frivilliga överenskommelser med både myndigheter och branschorganisationer.

Många företag/verksamheter har dessutom egen rapportering och registrering av olyckor och tillbud. Inom högriskverksamheter är detta längst utvecklat. Som exempel kan nämnas Försvarsmakten, explosivämnesindustrin, processindustrin och kärnkraftsindustrin.

2.1 Utredning

2.1.1 Bestämmelser

Utredning av olyckor regleras bland annat av:

- Lag (1990:712) om undersökning av olyckor, LOU
- Förordning (1990:717) om undersökning av olyckor
- Förordning (1996:282) med instruktion för Statens haverikommission
- Föreskrifter (t ex Järnvägsinspektionen) om undersökning av olyckor

Myndigheter med skyldighet att utreda olyckor enligt lag och förordning om undersökning av olyckor:

- Försvarsmakten, när det gäller händelser som berör den militära sjö- eller luftfarten. www.mil.se
- Sjöfartsverket, när det gäller händelser som berör annan sjöfart än militär sjöfart. www.sjofartsverket.se
- Luftfartsverket, när det gäller händelser som berör annan luftfart än militär luftfart. www.lfv.se
- Banverket, när det gäller händelser som berör spårbunden trafik. www.banverket.se

2.1.2 Statens Haverikommission

Statens Haverikommission, SHK, skall utreda alla allvarliga olyckor och tillbud, dessutom kan kommissionen självständigt besluta om att utreda vissa olyckor.

Inom flygområdet gäller att olyckor med luftfartyg enligt 2 § 1.a LUO skall undersökas av SHK om någon har avlidit eller blivit allvarligt skadad eller om luftfartyget eller egendom som transporterats med detta har fått betydande skador.

När det gäller övriga transportslag sägs i 2 § LUO att en händelse skall undersökas av SHK om flera människor har omkommit eller blivit allvarligt skadade och fartyg, fordon och gods m m fått omfattande skador.

I genomsnitt företas enligt SHK varje år utredningar av 50-100 flygolyckor samt 10-25 olyckor av annat slag. www.havkom.se.

Mindre allvarliga olyckor och tillbud skall enligt § 3 i förordningen utredas av:

- Försvarsmakten
- Sjöfartsverket
- Luftfartsverket
- Banverket.

Utredning av olyckor och tillbud på arbetsplatsen och inom kärnkraftsindustrin regleras i speciallagstiftningar.

2.1.1 Kompetens

De flesta olyckor och tillbud, utöver de som nämns ovan t ex arbetsplatsolyckor utreds av personer som har annan huvudarbetsuppgift. I de flesta fall görs utredningen av närmast berörd chef eller annan tekniker som är känd med förhållandena. Det gör att kvaliteten på dessa utredningar varierar högst avsevärt.

Vid allvarligare incidenter, i allmänhet olyckor med allvarlig personskada, tillsätts ofta en speciell utredare eller utredningsgrupp. Det är dock ovanligt att utredarna har någon formell kompetens ens i dessa fall, utan det handlar mera om logiskt tänkande och ”sunt förnuft”. Enbart några få av organisationerna i studien har mer formella system för utredningar.”

Utbildning i utredningsmetodik tillhandahålls dels internt (av ovan nämnda myndigheter), dels av Kungliga Tekniska Högskolan, KTH i samarbete med Räddningsverket/NCO.

2.2 Rapportering

Den lagstadgade rapporteringen av olyckor och tillbud redovisas nedan, med uppgift om uppgiftslämnare och mottagare och med hänvisning till var det går att finna ytterligare upplysningar.

Olyckor och tillbud som lett till sjukvårdsinsatser

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Händelser som lett till besök inom sjukvården (geografiskt urval)	Frivillig	Univ-sjkh i Umeå. Sjkh. I Skövde, Lidköping, Falköping, Mariestad, Hudiksvall, Ljusdal, Bollnäs och Söderhamn	Socialstyrelsen	EHLASS
Alla händelser som lett till besök inom slutenvården	Lag (1998:543) om hälsodataregister med tillhörande förordningar	Vårdgivare	Socialstyrelsen	PAR, PatientRegister

Olyckor och tillbud som lett till sjukvårdsinsatser, forts

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Alla händelser som lett till någons död	Begravningslagen (1990:1144) Begravningsförordningen (1990:1147)	Läkare som utfärdat dödsorsaksintyget	Socialstyrelsen	DOR, DödsOrsaks-Register
De flesta som avlidit genom yttre våld och förgiftning	Begravningslagen (1990:1144) SOSFS 1996:29	Rättsmedicinalverket	Rättsmedicinalverket	RMCA ToxBase

Olyckor och tillbud som lett till annat ingripande från samhället

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Händelse när en patient skadats allvarligt i vården	Lag om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, § 4 i kap. 6	Vårdgivare enligt Lex Maria	Socialstyrelsen	Riskdatabasen
Alla händelser som lett till en insats av kommunal räddningstjänst	Frivillig	Räddningstjänsten	Räddningsverket	Insatsdatabasen
Alla händelser som lett till polisinsatser		Polisen	Rikspolisstyrelsen	RAR, Polisens ärendesystem
Alla händelser som lett till insatser från SOS Alarm (112)	Avtalad	Allmänheten	SOS-Alarm	112

Olyckor och tillbud i arbetet

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Arbetsolyckor	Lag (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (LAF) Förordning (1977:284) om arbetsskadeförsäkring	Arbetsgivaren	Försäkringskassan som i sin tur rapporterar till Arbetsmiljöverket som ansvarar för ISA.	ISA

Olyckor och tillbud inom transportsektorn

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Vägrafik-olyckor med personskada som polisen fått kännedom om	Kungörelse (1986:454) om statistiska uppgifter angående vägrafikolyckor	Polisen	Vägverket	OLY (t.o.m.2002) STRADA (fr o m 2003) Djupstudier
Olycka inom Banverkets område		Trafikutövare	Banverket	Banregionernas händelseregister
Sjöolycka	Sjölagen, (1994:1009)	Handels- och fiskefartyg	Sjöfartsinspektionen i samarbete med branschorganisationerna	SOS, SjöOlycks-Systemet
Incidenter inom sjöfarten	Frivillig	Anonymt	Sveriges Redarförbund	INSJÖ
Olyckor och tillbud inom järnvägs-rafiken		Verksamhetsutövare	Järnvägsinspektionen	JAS, Anmälda händelser
Alla händelser där luftfartygs luftvärdighet ifrågasätts och/eller personskada uppkommit.		Verksamhetsutövare	Luftfartsinspektionen	Databas finns?
Personskador i trafiken	Reglemente för Trafikskadenämnden (1976:359)	Försäkringsbolag som har trafikförsäkring	Trafikskadenämnden	Manuellt register över ärenden

Olyckor och tillbud inom specifika verksamheter

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Utsläpp av radioaktiva ämnen	SSI FS 2000:12	Tillståndshavare för kärnkraftreaktorer	Statens strålskyddsinstitut	Tillbud/ missödesregister
Fel och störning i tekniska system, s k Rapportervärd omständighet, RO.	SKIFS 1998:1 Statens kärnkraftsin-spektions föreskrifter om säkerhet i kärntekniska anläggningar.	Svenska kärnkraftverk	Kärnkraftsin-spektionen	STAGBAS
Elolycksfall	Frivillig. Nätägare	Elsäkerhetsverkets tre tillsynsdistrikt. Uppgifter hämtas från nätägare, Arbetsmiljöverket och från EH-LASS.	Elsäkerhetsverket	Accessdatabas
Olyckor och tillbud inom farliga verksamheter enligt krav framställda i Sevesodirektivet	LSO (2003:778) kap 2, 4§ FSO (2003:789) 2:4 (tidigare § 43-verksamheter)	Anläggningsägare	Räddningsverket som rapporterar vidare till MARS-databasen enligt Sevesodirektivet, bilaga IV	MARS-databasen
Olyckor och tillbud inom området brandfarliga och explosiva varor. Brandfarliga	Lag 1988:868 och förordningen 1988:1145) om brandfarliga eller explosiva varor	Verksamhetsutövare	Räddningsverket utreder förutsättningar för att skapa ett inrapporteringsystem	Databas saknas. Förstudie pågår.

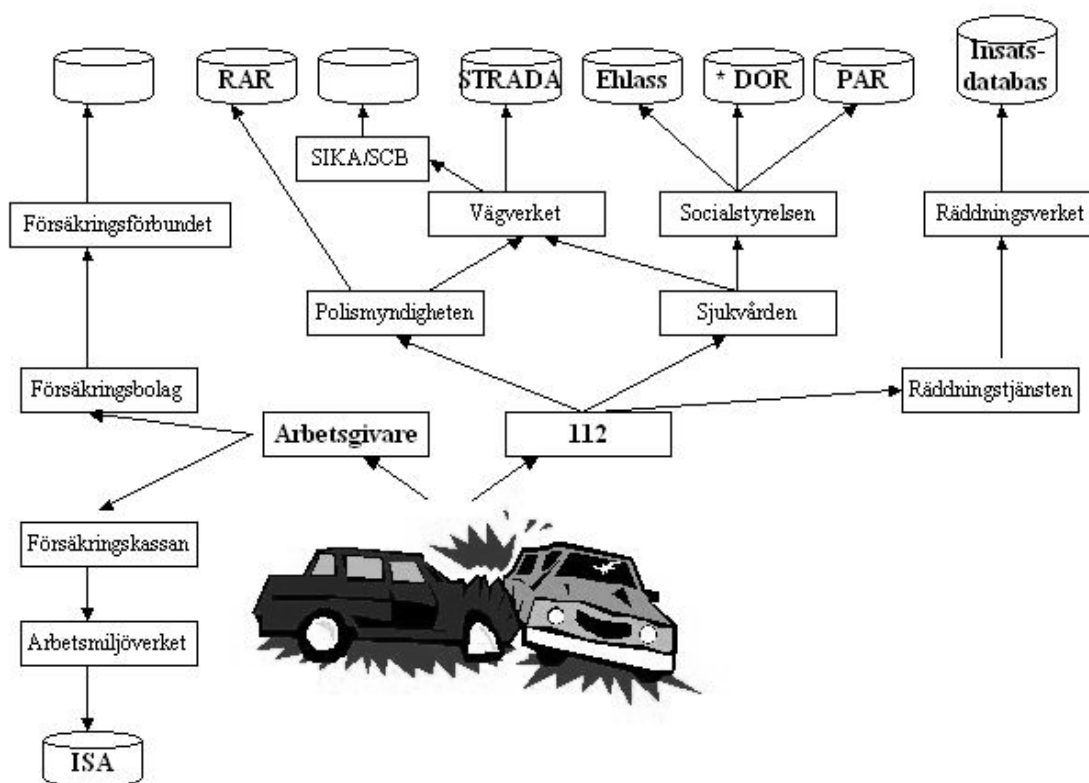
Olyckor som leder till anmälan till försäkringsbolag

Händelse	Regleras	Rapporteras av	Rapporteras till	Register/databas
Skadestatistik från Försäkringsbolagen	Frivillig	Finansinspektionen, Försäkringsbolagen	Sveriges Försäkringsförbund.	FISat
Skadeanmälningar som gjorts till Försäkringsbolagen sedan år 2000	Frivillig	Försäkringsbolagen	Sveriges Försäkringsförbund.	GSR, Skadeanmälningsregister

2.3 Dubbelrapportering

Vid ett och samma olyckstillfälle är det inte ovanligt att flera parter blir berörda. Respektive myndighet bedriver sin egen rapportering och olycksuppföljning. Detta gör att det i flera fall förekommer dubbelrapportering, dvs., en och samma olycka registreras av flera olika myndigheter och andra aktörer. Nedanstående bild är ett försök att visa på detta.

Rapportering om Maggan som har krockat på väg till en konferens.

* Bara om Maggan omkommer.

Bilden är inte helt fullständig utan avser att illustrera hur rapportering kan se ut kring en trafikolycka och vilka olika myndigheter som är inblandade.

3 Register över olyckor och tillbud

Registrering av rapporterade olyckor och tillbud sköts dels centralt hos statliga myndigheter och branschorganisationer dels lokalt inom den egna verksamheten.

I nedanstående förteckning över register, har endast de medtagits som kan betraktas som statistiska register. Register som innehåller rapporter från undersökning av olyckor har således ej tagits med. Dessa rapporter finns i regel tillgängliga på respektive myndighets hemsida.

3.1 Centrala register

Nedan beskrivs flera centrala register där uppgifter samlas om olyckor och tillbud. För varje register framgår namn på registret/databasen, namn på registeransvarig myndighet och en kort beskrivning av registrets innehåll. En mera detaljerad beskrivning av respektive register återfinns i bilaga A.

Olyckor och tillbud som lett till sjukvårdsinsatser

Register/databas	System-ägare	Innehåll
EHLASS	Socialstyrelsen	Patienter inom svensk akutsjukvård registreras. Uppgifterna hämtas från patientenkäter i väntrummen och från patientjournaler. Befolkningstäckningsgraden är 6%.
PAR	Socialstyrelsen	Registret innehåller uppgifter om vårdutnyttjande. De mest centrala variablerna är diagnoser, operationer, yttre orsaker till skador (E-koder), kön, ålder, hemort, sjukhus, specialitet samt in- och utskrivningssätt.
DOR	Socialstyrelsen	Dödsorsaksregistret innehåller individrelaterade uppgifter om dödsorsaker. De mest centrala variablerna är underliggande dödsorsak, multipla dödsorsaker, dödsdatum, uppgift om obduktion, kön, ålder och hemort.
RMCA	Rättsmedicinalverket	I RMCA registreras bland annat personuppgifter rörande den undersökte, uppdragsgivande polismyndighet, uppgifter rörande döds- eller händelsedatum, döds- eller händelseplats, aktuell avdelning och ansvarig rättsläkare, resultat av undersökningen i form av dödssätt, diagnos m m.
ToxBase	Rättsmedicinalverket	I registret finns uppgifter från biologiska prover, främst blod, urin och ögonkammарvätska om alkohol, läkemedel, narkotiska preparat och andra gifter. Kön och ålder förtecknas också.

Olyckor och tillbud som lett till andra ingripande från samhället

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll
Riskdatabasen	Social- styrelsen	Anmälan skall göras om en patient drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom i samband med hälso- och sjukvård, enligt Lex Maria.
Insatsdatabasen	Räddnings- verket	Uppgift om den kommunala räddningstjänstens insatser registreras
RAR	Rikspolis- styrelsen	Alla polisiära ingripanden.
112	SOS-alarm	Inkomna anrop till nödnumret 112, dvs. samhällsmedborgare i akut hjälpbehov av samhällets hjälpresurser.

Olyckor och tillbud i arbetet

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll
ISA	Arbetsmil- jöverket	Register över alla arbetsskador anmälda till Försäkringskassan. Grundmaterialet är uppgifter från arbetsskadeblanketten, uppgifter om arbetsställets näringsgren från SCB: s centrala företags- och arbetsställeregister, CFAR, samt uppgifter om sjukdagar från försäkringskassan.

Olyckor och tillbud inom transportsektorn

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll
OLY	Vägverket	Skadade och olyckor i vägtransportsystemet t o m 2002. OLY har ersatts av STRADA.
STRADA	Vägverket	Skadade och olyckor i vägtransportsystemet fr o m 2003.
Djupstudier	Vägverket	Skadade och olyckor i vägtransportsystemet som Vägverket gjort djupstudier kring.
Banregionernas händelse- register	Banverket	Olyckor och tillbud rapporteras av trafikutövarna till banverket.
SOS	Sjöfarts- verket	Information om sjöolyckor sammanställs av Sjöfartsinspektionen www.sjofartsverket.se Information samlas i SOS – SjöOlycksSystemet -, som är kopplat till fartygssystemet så att fartygsinformation som gäller vid olyckstillfället kan kopplas till olycksrapporten. SOS är sökbar, t ex med avseende på geografiskt område och fartygstyp.
INSJÖ	Sjöfarts- verket	Anonymt incidentrapporteringsystem

Olyckor och tillbud inom transportsektorn, forts

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll 4
JAS	Järnvägs- inspek- tionen	JAS - Järnvägsinspektionens Administrativa System - innehåller uppgifter om antal dödade och allvarligt skadade personer uppdelat på trafikslag, företag och olyckstyp.
Databas finns	Luftfarts- inspek- tionen	Alla händelser där luftfartygs luftvärdighet ifrågasätts och/eller personskada uppkommit. Olyckor inom flygtrafik rapporteras till Luftfartsinspektionen. Luftfartsverket rapporterar vidare till en gemensam haveridatabank för de nordiska länderna (NORAIDS) och till en internationell haveridatabank. www.lfv.se Haverikommissionen utreder varje år ett stort antal händelser inom civil luftfart (se vidare under ”Utredning av olyckor” nedan). www.havkom.se
Manuellt regis- ter över ären- den	Trafikskadenämnden	Trafikskadenämndens uppgift är att ge försäkringsbolagen förslag på ersättningens storlek till personer som skadats i trafiken, särskilt i sådana fall som medför invaliditet >10% eller som har lett till dödsfall. Nämnden avger också yttranden i ersättningsfrågor i anledning av personskador till domstolar eller andra myndigheter.

Utöver de här redovisade myndigheterna finns SIKA, Statens institut för kommunikationsanalys. SIKA samlar in och sammanställer statistik från flera olika myndigheter, bl a Banverket, Vägverket och Järnvägsinspektionen.

Olyckor och tillbud inom specifika verksamheter

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll
Tillbud/miss- ödesregister	Strål- skydds- institutet	Tillbud och missöden inom verksamheter med strålning.
STAGBAS	Kärnkrafts- Inspek- tionen	RO, Rapportierbar Omständighet skickas in från kärnkraftverket om fel och störning i tekniska system.
Egen Access- databas	Elsäker- hetsverket	Elsäkerhetsverkets elolycksfallsstatistik baseras på utredningsmaterial från verkets tre tillsynsdistrikt och underlag från Arbetsmiljöverkets arbetsskaderegister, ISA. Uppgifter hämtas också från EHLASS. Elsäkerhetsverkets tillsynsdistrikt får i sin tur kännedom om inträffade elolycksfall genom rapporter från: - innehavare av elnät, - Arbetsmiljöverket - anläggningsinnehavare, t ex Banverket och större industrier, - Polismyndigheten, - Försäkringskassorna och - via rapportering i media.

Olyckor och tillbud inom specifika verksamheter, forts

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll
MARS Major Accident Reporting System	EU Kommissionen	Olyckor rapporterade enligt krav framställda i Seveso-direktivet.
Databas saknas Förstudie pågår.	Räddningsverket	Förstudie pågår för att skapa ett webbaserat rapporteringssystem för olyckor och tillbud inom området brandfarliga och explosiva varor.

Försäkringsstatistik

Register/ Databas	System- ägare	Innehåll
FISat	Sveriges Försäkringsförbund	Skadestatistik insamlas från Försäkringsförbunden och finansinspektionen
GSR	GSR AB, dotterbolag till Försäkringsförbundets Serviceaktiebolag	Branschgemensamt skadeanmälningsregister, som ger försäkringsbolag bättre underlag för snabb och korrekt skadereglering genom att när en ny skada anmäls ge bolaget information om tidigare skadeanmälningar som gjorts av samma kund.

3.2 Branschvisa och lokala register

Större företag och organisationer, speciellt med högriskverksamheter utreder och rapporterar inträffade olyckor och tillbud såväl enligt myndigheternas krav som på frivillig väg. Rapporterna registreras inom varje företag, grupp av företag eller branschorganisationer. Uppgifterna sammanställs och analyseras för att förbättra säkerheten inom verksamheten.

Nedan beskrivs några kända register/databaser för olycks- och tillbudsregistrering inom olika branscher.

Branschvisa system

Register/Databas	Bransch	Beskrivning
PIA Pappersindustrins Informationssystem om Arbetsolyckfall	Pappersindustrin	Stöd för rapportering av arbetsskador till Försäkringskassan och AFA, Arbetsmarknadens Försäkringsaktiebolag Ca 5000 inlagda händelser.
MIA Metall- och stålindustriernas Informationssystem om Arbetsskador och tillbud	Metall- och stålindustrin	Stöd för rapportering av arbetsskador till Försäkringskassan och AFA, Arbetsmarknadens Försäkringsaktiebolag Ca 1800 inlagda händelser.

Register/Databas	Bransch	Beskrivning
INCIDENT System för rapportering av olyckor och allvarligare tillbud.	Explosivämnes-industrin	Omfattningen av rapporteringen är några tiotal per år. Informationen är bara tillgänglig för medlemmar.
Kanin	Hälsa- och sjukvård	En databas för registrering av medicinska olyckor och tillbud.
	Volvo och SAAB	Trafikolyckor där nyare bilmodeller varit inblandade.

För att få en bättre bild av de olycks- och tillbudsregister som finns inom olika verksamheter och deras innehåll behöver en kompletterande kartläggning göras av vilka register som finns inom olika verksamheter och innehållet i dessa register.

3.3 Åtkomst till registerdata

De register som finns hos olika myndigheter över olyckor och tillbud ger en stor möjlighet att ta fram en bra bild över den totala olycksutvecklingen i Sverige. Möjligheten för andra myndigheter eller företag att få tillgång till uppgifterna är dock ofta begränsade.

I Personuppgiftslagen, PUL finns bestämmelser om registrering av personuppgifter och hanteringen av dessa. Varje myndighet har ansvaret för att PUL följs. Behandling av känsliga personuppgifter kan vara tillåten t ex gällande statistik och forskningsändamål samt inom hälso- och sjukvården.

4 Sammanställningar och analys (statistik)

Sammanställning och analys av registrerade rapporter om olyckor och tillbud sker både centralt och lokalt, dvs. både hos myndigheter och branschorganisationer och hos de företag/verksamheter som har egna olycks- och tillbudsregister.

Den statistik som sammanställs på central nivå kan delas in i kategorier

- Svensk officiell statistik
- Publicerad, ej officiell statistik
- Intern statistik, ej publicerad

Tillgång till information om den statistik som sammanställs av olika myndigheter finns på Internet. Det finns också möjlighet att hämta hem enskilda rapporter via Internet, från myndigheternas egna webbplatser.

4.1 Statistik, sammanställd av olika myndigheter

4.1.1 Officiell statistik

Officiell statistik är sådan statistik för samhällsplanering, forskning, allmän information och internationell rapportering som en myndighet framställer enligt föreskrifter från regeringen.

I Sverige finns det 21 olika myndigheter som ansvarar för att ta fram officiell statistik inom sitt eget ansvarsområde. Inom området olyckor och tillbud med skada eller risk för skada på människor, miljö, ekonomiska värden sammanställs officiell statistik av följande myndigheter:

- Arbetsmiljöverket
- Socialstyrelsen
- Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA

4.1.2 Publicerad, ej officiell statistik

Utöver svensk officiell statistik publiceras viktig statistik inom området olyckor och tillbud bl a av följande myndigheter:

- Konsumentverket
- Elsäkerhetsverket
- Trafikskadenämnden
- Statens kärnkraftsinspektion
- Räddningsverket
- Vägverket
- Luftfartsinspektionen
- Banverket
- Sjöfartsverket

Konsumentverket tar fram statistik över alla hem- och fritidsolycksfall sedan 1998. Konsumentverkets syfte är att få en bild av produkters inblandning i hem- och fritidsolycksfall för att få ett underlag för verkets skadeförebyggande arbete. Underlag hämtas från EpC, Epidemiologiskt Centrum på Socialstyrelsen.

Elsäkerhetsverket tar fram statistik kring olyckor som hänt uppdelad i tre kategorier, El-yrkesmän, lekmän i arbetet och lekmän på fritiden. Alla dödsolyckor publiceras via Internet. Uppgifter hämtas från eget register och från Socialstyrelsens EHLASS.

Trafikskadenämnden tar fram statistik över personskador i trafiken. Syftet är att verka för en enhetlig och skälig personskadereglering inom trafikförsäkringen. Uppgifterna hämtas från eget register med uppgifter från alla försäkringsbolag som hanterar trafikskadeförsäkringar.

Räddningsverket samlar in uppgifter om alla insatser som görs av den kommunala räddningstjänsten. Uppgifterna publiceras varje år i rapporten Räddningstjänst i siffror.

I uppgiften att ta fram en samlad bild av olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige, se förordet, samlar Räddningsverket in uppgifter om olyckor och tillbud från ett stort antal register i Sverige. Exempel på rapport är Olyckor i siffror.

Vägverket ansvarar för registreringen av vägtrafikolyckor med personskada i STRADA. En stor mängd statistik finns tillgängligt på Vägverkets hemsida rörande bl a trafiksäkerhet.

Luftfartsinspektionen, som är en del av Luftfartsverket skall utöva tillsyn över säkerheten för den civila luftfarten. I verksamhetsrapporten beskrivs Säkerhetsutvecklingen inom den civila luftfarten i Sverige under året. Utöver detta kan man hitta statistik via hemsidan:

- Sammanställning över haveriutfallet samt flygtidsproduktion för 2002.
- Säkerhetsutvecklingen för civil luftfart i Sverige år 2001
- Säkerhetsutvecklingen för civil luftfart i Sverige år 2000

Banverket tar fram statistik över olyckor på statens spåranläggningar. Broschyrer finns att hämta på hemsidan. Officiell statistik om olyckor på spåranläggningar publiceras av SIKÅ.

Sjöfartsverket är ett affärsverk inom transportsektorn. Verket svarar för sjöfartens säkerhet och framkomlighet. Fartygsolycksstatistik kan hittas på hemsidan.

4.1.3 Intern statistik, ej publicerad

Några myndigheter tar fram statistik på uppgifter om olyckor och tillbud inom sitt ansvarsområde enbart för internt bruk.

- Statens strålskyddsinstitut
- Försvarmakten

4.2 Statistik som sammanställs inom olika verksamheter

De företag/verksamheter som tar fram egen statistik och gör egna analyser använder materialet i ett säkerhetsförebyggande syfte samt för att minska antalet olyckor inom sin egen verksamhet. Denna statistik är inte allmänt tillgänglig utan ägs av respektive företag eller myndighet.

5 Erfarenhetsåterföring

Syftet med insamlade data är att visa på fakta men i många fall görs inget mera med det insamlade datamaterialet, som exempelvis att använda det i förebyggande syfte även om viljan och ambitionen att nyttja informationen för olycksförebyggande finns. Generellt anser man att syftet med statistiken är att använda den som underlag för att förebygga och förhindra nya olyckor. Banverket uttalar tydligt att olycksstatistikens syfte är att minska antalet olyckor.

Tillgängligheten/spridningen är allmänt god, åtminstone finns någon rapport publicerad. Spridningssätten varierar. Det kan vara årsböcker, faktablad, rapporter, hemsidor, cirkulärbrev, interna tidningar, mötesprotokoll men också mera okonventionella sätt såsom seminarier, arbetsplatsträffar m m.

Det är relativt få företag eller verksamheter som regelbundet tar fram bra statistik och trendanalyser. Oftast sker det i så fall en gång per år. Den kan också ofta ifrågasättas om den statistik som tas ger sådan information att den kan användas som underlag till att göra åtgärdsprogram.

Även bland företagen med de mer sofistikerade incidenthanteringssystemen visar det sig att verksamheten med att ta fram av statistik och trendanalyser är svag.

Någon egentlig systematisk återkoppling till organisationens ledningssystem förekommer sällan. Givetvis ingår normalt en rutin för incidenthantering i organisationens ledningssystem och i samband med den sk ledningens genomgång (oftast en gång per år) kan viss hänsyn tas till erfarenheter från incidenthanteringssystemet. Någon stark koppling förekommer emellertid sällan.

Allvarliga olyckor utreds i regel i syfte att fastställa orsaken och vidta korrigerande och förebyggande åtgärder för att förhindra upprepning.

6 Faktablad

6.1 Olyckor och tillbud som lett till sjukvårdsinsatser

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
EHLASS		Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>I detta register samlas fördjupade data om skador in från ett urval av sjukhus. Denna urvalsbaserade insamling har sin grund i ett samarbetsprojekt inom EU med fokus på detaljerade data om hem- och fritidsolyckor, European Home and Leisure Accident Surveillance System (EHLASS).</p>		<p>http://www.sos.se/epc</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>De deltagande sjukhusens upptagningsområden täcker i dag ca sex procent av landets befolkning. För att bättre svara mot samhällsstrukturen och därmed bli mer nationellt representativt bedömer Socialstyrelsen att urvalet behöver byggas ut till att omfatta 15 procent av landets befolkning. Insamlingen till registret avser inte bara hem- och fritidsolyckor utan alla skador oavsett uppkomstätt och uppkomstmiljö.</p>		<p>Sedan 1997 deltar öppenvårdmottagningar vid Umeå Universitetssjukhus, Hälsinglands sjukhus (sjukhusen i Hudiksvall och Ljusdal) Skaraborgs sjukhus (sjukhusen i Skövde, Lidköping, Falköping och Mariestad) och berörda landsting. Från och med 2001 utökas urvalet till att också omfatta öppenvårdsmottagningar vid sjukhusen i Bollnäs och Söderhamn vilka ingår som enheter i Hälsinglands sjukhus.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1995	Uppdateras varje år med ca 40 000 poster.	Årligen

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
EHLASS	Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<p><i>System för kvalitetssäkring</i></p> <p>Urvalsdatan har utvecklats kontinuerligt, både vad beträffar kvalitet och kvantitet. Kvaliteten i kodning och klassificering ägnas stor uppmärksamhet och arbetet med att både förbättra och homogenisera fortgår kontinuerligt.</p> <p>Vid alla medverkande enheter genomförs bortfallskontroller. Dessa genomförs på något olika sätt. Vanligast är att tio procent av årets dagar kontrolleras, två vardagar och en helgdag per månad, som väljs slumpmässigt. Mottagningsloggare och journaler är referensmaterial. Bortfallsprocenten reduceras genom att man kompletterar med data för patienter som blivit inlagda i slutenvård. Det totala svartsbortfallet i EHLASS 2000 har beräknats till 13,3 procent.</p> <p>Dagens urval som täcker ca 6 procent av landets befolkning har en köns- och åldersfördelning som stämmer väl överens med landet som helhet. Det finns några smärre avvikelser i fråga om bl. a. de allra yngsta barnen (0-3 år) och personer i yngre medelåldern (20-44 år) som är något underrepresenterade. Urvalet har dock även andra begränsningar. I dag saknas exempelvis data från storstadssjukhus som gör att vissa typer av skador relaterade till speciella stadsmiljöer och stadsaktiviteter kan vara underrepresenterade. Kvantitativt behövs en ytterligare utbyggnad för att skapa ett urval som bättre svarar mot befolknings-, samhälls- och sjukvårdsstruktur i Sverige i som helhet.</p>	
<p><i>Variabler</i></p> <p>Personnummer, Hemortslän, -kommun, -församling. Besöksdatum, Besökstid (<i>hel timme</i>) Skadedatum, Skadetid (<i>hel timme</i>), plats (Bostad och bostadsområde, Institutionellt boende, Skola, annan institution och offentlig lokal, Idrotts- och sportanläggning, Gata och väg, Butiks-, handels- eller serviceområde, Industriområde, byggarbetsplats, Lantbruksområde, Andra specificerade platser.) Plats ospecificerad), skademekanism, aktivitet (Idrott, sport och motion, Lek och annan fritidsverksamhet, Förvärvsarbete, Annan sysselsättning, Vitalaktivitet såsom vila, sömn, måltid och personlig hygien, Andra specificerade aktiviteter, Aktivitet, ospecificerad), situation, behandling, inom-/utomhus, inblandade produkter, Sportkod, Transportmodul (<i>specificering av yttre orsaker till transportolycka</i>)</p>	
<p><i>Uppgiftsinlämning är:</i></p> <p>Lagstadgad, så tillvida att Socialstyrelsen får behandla dessa uppgifter på samma sätt som i Patientregistret (Ehlass är numera en integrerad del av Patientregistret), men uppgiftsskyldigheten är inte generell, utan uppgiftslämning sker på avtalsbasis.</p>	
<p><i>Några viktiga definitioner</i></p>	

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
EHLASS	Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Olyckor i siffror	☐ officiell
Skadefakta från Konsumentverket	☐ officiell
Hem- och fritidsolycksfall i Sverige	☐ officiell
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Anders Karlsson tfn vx.: 08-555 530 00 e-post: anders.karlsson@sos.se</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Patientregistret (PAR)		Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Patientregistret är ett s k hälsodataregister och regleras av lagen (1998:543) om hälsodataregister, förordningen (2001:707) om patientregister hos Socialstyrelsen samt av Socialstyrelsens föreskrifter (2001:1) om uppgiftsskyldighet till patientregistret.</p> <p>Förordningens 3 § preciserar patientregistrets ändamål till att avse framställning av statistik, uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring inom den slutna hälso- och sjukvården och inom den del av den öppna vården som inte är primärvård samt forskning och epidemiologiska undersökningar.</p>		<p>http://www.sos.se/epc</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>Patientregistret innehåller uppgifter om alla patienter som vårdats i slutna offentlig sjukhusvård.</p>		<p>Registret bygger på data som rapporteras in från sjukvårdshuvudmännen, senast den 30 april året efter det år uppgifterna avser. Till grund för rapporteringen ligger sjukvårdshuvudmännens patientdatabaser, vilka i sin tur bl a bygger på uppgifter ur patientjournalerna. Hur uppgiftsskyldigheten som regleras av hälsodalagen och förordningen skall fullgöras regleras i Socialstyrelsens föreskrifter (2002:1) om uppgiftsskyldighet till patientregistret.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
<p>Data finns från 1964, dock inte från alla sjukvårdshuvudmän. Patientregistret innehåller sedan 1987 uppgifter om alla patienter som vårdats i slutna offentlig sjukhusvård.</p>	<p>Registret omfattar för de senaste årgångarna ca 1,5-1,7 miljoner vårdtillfällen i slutna vård per år. Av dessa var ca 136 000 orsakade av olycksfall, våldsskador eller självtillfogade skador 2001.</p>	<p>Årligen</p>

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Patientregistret (PAR)	Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
<p>Uppgifter som lämnas från sjukvårdshuvudmännen kvalitetskontrolleras regelmässigt. Fullständigheten av obligatoriska variabler, att koderna har giltiga värden etc. kontrolleras maskinellt. I samband med kvalitetstesterna rättas de uppgifter som går att rätta med en rimlig arbetsinsats.</p> <p>För de allra flesta variablerna i registret har bortfallet varit obetydligt under det senaste decenniet. För varje vårdtillfälle med en diagnos som avser skada skall också en yttre orsak till skadan eller förgiftningen anges. Under åren 1987-1996 var bortfallet som högst 3,75 procent. I samband med klassifikationsbytet 1997 ökade bortfallet till ca 10 procent. 2001 var bortfallet åter mindre än 4 procent. Bortfallet är mycket ojämnt geografiskt fördelat och kan under perioden 1997-2000 i huvudsak hänföras till sex landsting, vilket får konsekvenser vid geografiska jämförelser. I Landstinget Östergötland har bortfallet under en följd av år varit ca 50 procent.</p> <p>Kvaliteten i den medicinska anknutna informationen är i patientregistret (liksom när det gäller dödsorsaksregistret) i första hand avhängig den primära diagnossättningen och bestämningen av yttre orsak.</p> <p>Det har gjorts många studier av kvaliteten i patientregistret i fråga om vissa enstaka diagnoser eller diagnosgrupper. Däremot har det genomförts få valideringsstudier på patientregistret i sin helhet. Socialstyrelsen har dock tillsammans med Socialmedicinska institutionen vid Uppsala universitet gjort två valideringsstudier av huvuddiagnoser i patientregistret som har visat att diagnossättningen är tämligen tillförlitlig vid gruppering av diagnoser på högre nivåer. Det är emellertid inte möjligt att säga om detta också gäller yttre orsaker till skador och förgiftningar.</p>	
<i>Variabler</i>	
<p>Personnummer, kön, födelseår, bosättningsort, vårdenhet, diagnoser, åtgärder, yttre orsaker till sjukdom och skada, vårdkostnader, grund för psykiatrisk tvångsvård, tidpunkter för åtgärder och händelser, in- och utskrivningssätt, planerad vård samt folkbokföringsort, fastighetskoordinater, födelsehemort eller födelseort, medborgarskap, civilstånd, inflyttning från och utflyttning till utlandet, personnummerförändringar samt dödsdatum.</p>	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<p><i>lagstadgad</i> ☒ <i>frivillig</i> ☐</p>	

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Patientregistret (PAR)	Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Diagnoser och yttre orsak till skada samt åtgärder är centrala begrepp i patientregistret.</p> <p>Huvuddiagnos avser det tillstånd (sjukdom, skada etc.) vars behandling och utredning varit huvudorsaken till patientens vårdtillfälle eller besök.</p> <p>Bidiagnos avser det tillstånd som behandlats, utretts eller av annan anledning varit av betydelse för vårdtillfället.</p> <p>Till varje vårdtillfälle eller besök som avser en skadediagnos är det obligatoriskt att ange skadans yttre orsaker. Yttre orsakskod kan dock även registreras tillsammans med andra diagnoser.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Skador och förgiftningar i slutenvård 1987-1996	☐ officiell
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Annika Lundin, registeransvarig tfn vx.: 08-555 530 00 e-post: annika.lundin@sos.se</p> <p>Anders Karlsson tfn vx.: 08-555 530 00 e-post: anders.karlsson@sos.se</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Dödsorsaksregistret (DOR)		Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Syftet med dödsorsaksregistret är att ge underlag till den officiella dödsorsaksstatistiken och tillhandahålla data om den orsaksspecifika dödligheten för beskrivningar av befolkningens hälsa, bland annat som underlag för det förebyggande arbetet inom hälso- och sjukvården, för uppföljning och utvärdering av olika insatser inom hälso- och sjukvården samt för forskning.</p>		<p>http://www.sos.se/epc</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>Dödsorsaksregistret omfattar samtliga avlidna under ett kalenderår som vid tidpunkten för dödsfallet var folkbokförda i Sverige, oavsett om dödsfallet inträffade inom eller utanför landet. I redovisningen ingår inte dödfödda, personer som avlidit under tillfällig vistelse i Sverige eller asylsökande som ännu ej erhållit uppehållstillstånd. Utvandrade svenskar, som inte längre är folkbokförda i Sverige, ingår heller inte.</p>		<p>Vid varje dödsfall i Sverige skall ett dödsbevis och ett dödsorsaksintyg utfärdas av läkare. Dödsbeviset är ett intyg om dödsfallet och skall lämnas till det lokala skattekontoret. Den läkare som utfärdat dödsbeviset ansvarar också för att dödsorsaksintyget lämnas till Socialstyrelsen. Om rättsmedicinsk undersökning utförs gäller särskilda regler. Det är begravningslagen (1990:1144), begravningsförordningen (1990:1147) och Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (1996:29) om vissa åtgärder inom hälso- och sjukvården vid dödsfall som reglerar hanteringen av dödsbevis och dödsorsaksintyg.</p> <p>Huvuddelen av uppgifterna i dödsorsaksregistret insamlas från dödsorsaksintyget. Vissa uppgifter i dödsorsaksregistret hämtas också från aviseringar till SCB: s befolkningsstatistik.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1952	För de senaste årgångarna omfattar registret ca 90 000 - 95 000 avlidna per år. För drygt 4000 av dessa är dödsorsaken skador.	Dödsorsaksregistret uppdateras årligen.

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Dödsorsaksregistret (DOR)	Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
<p>Eftersom uppgifter sedan 1997 inhämtas från befolkningsstatistiken ingår alla dödsfall i dödsorsaksregistret. Däremot kan det i mindre omfattning saknas uppgifter om dödsorsak. År 2000 saknade 0,58 procent av samtliga dödsfall orsaksuppgift.</p> <p>Den kritiska faktorn för registerkvaliteten är läkarens fastställande av dödsorsak. Dödsorsaken fastställs med olika undersökningsmetoder. Den mest detaljerade är obduktion och den minst ingående är sk yttre likbesiktning. Andelen dödsorsaker som fastställts via obduktion har sjunkit under senare år. Generellt är dödsorsaksuppgifterna säkrare för yngre än för äldre personer. Likaså är uppgifterna om skador och mer dramatiska sjukdomsförlopp mer tillförlitliga än uppgifter om kroniska tillstånd. Validitetsstudier av dödsorsaksregistret har dock visat att den underliggande dödsorsaken håller mycket hög kvalitet för de flesta typer av sjukdomar och skador.</p>	
<i>Variabler</i>	
<p>Personnummer, Folkbokföringsort (<i>län, kommun, församling</i>), Kön, Dödsålder, Civilstånd Födelseland samt Nationalitet/År för svenskt medborgarskap</p> <p>Dödsdatum, Dödsbevisgrund</p> <p>Underliggande dödsorsak, Multipel dödsorsak, Yttre orsak till skada och förgiftning (<i>mekanism, plats, aktivitet</i>)</p>	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<i>lagstadgad</i> X	<i>frivillig</i> ☐

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Dödsorsaksregistret (DOR)	Socialstyrelsen/Epidemiologiskt Centrum
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Den läkare som fyller i dödsorsaksintyget skall rapportera alla de sjukdomar, sjukliga tillstånd eller skador som antingen medförde eller bidrog till dödsfallet och de omständigheter vid olycksfallet eller våldshandlingen som framkallade sådan skada.</p> <p>Vid registreringen i dödsorsaksregistret väljs bland dessa en underliggande dödsorsak, dvs. den sjukdom eller skadeorsak som inledde den kedja av sjukdomshändelser som direkt ledde till döden eller de omständigheter vid olyckan eller våldshandlingen som framkallade den dödliga skadan. Vid en skada väljs alltid den yttre orsaken till skadan som underliggande dödsorsak.</p> <p>Multipla dödsorsaker avser samtliga dödsorsaker som angivits på dödsorsaksintyget, dvs. både underliggande dödsorsak, komplikationer och bidragande dödsorsaker. Bidragande orsaker används oftast som en samlande beteckning för alla andra dödsorsaker än den underliggande.</p> <p>Skador återfinns i första hand som underliggande dödsorsak, men kan också förekomma som multipel dödsorsak. Officiell statistik om skador grundar sig på antalet fall där skador klassificerats som underliggande dödsorsak.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Olyckor i siffror åååå	☐ officiell
Äldres skador i Sverige	☐ officiell
Barns skador i Sverige	☐ officiell
Dödsorsaker åååå	☐ officiell
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Charlotte Björkenstam, registeransvarig tfn vx.: 08-555 530 00 e-post: charlotte.bjorkenstam@sos.se</p> <p>Anders Karlsson, statistikansvarig skador tfn vx.: 08-555 530 00 e-post: anders.karlsson@sos.se</p>	

<i>Registrets namn</i>		Ansvarig myndighet/organisation/administratör
RättsMedicinska CentralArkivet (RMCA)		Rättsmedicinalverket (RMV)
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (1996:29) om vissa åtgärder inom hälso- och sjukvården vid dödsfall skall den läkare som har fastställt att döden har inträtt eller som annars ska utfärda ett dödsbevis göra anmälan till polismyndigheten när dödsfallet har eller kan ha orsakats av yttre påverkan (skada eller förgiftning) och alltså inte enbart av sjukdom, dvs av någon annan person, olycksfall eller självmord. Sådan anmälan ska också göras vid helt oväntade dödsfall hos barn och vuxna när det finns anledning till tveksamhet om dödsfallet har naturliga orsaker, när en missbrukare anträffas död och vid framskriden förruttnelse. Även när dödsfallet kan misstänkas ha samband med fel eller försummelse inom hälso- och sjukvården och när den döde inte kunnat identifieras.</p>		<p>http://www.rmv.se</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>I princip skall alla dödsfall som har eller kan ha orsakats av yttre påverkan (skada eller förgiftning) och alltså inte enbart av sjukdom, bli föremål för rättsmedicinsk undersökning. I praktiken är dock läget annorlunda och stora regionala skillnader förekommer. Se vidare under kvalitet nedan.</p>		<p>Rättsmedicinska avdelningar finns i Umeå, Uppsala, Stockholm, Linköping, Göteborg och Lund. Varje avdelning har ansvar för var sitt geografiskt avgränsade område, rättsläkardistrikt.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1992	Antalet dödsfallsundersökningar per år är ca 5 500. Av dessa bedöms cirka 1 400 vara olycksfall.	Årligen

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
RättsMedicinska CentralArkivet (RMCA)	Rättsmedicinalverket (RMV)
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
<p>Något bortfall förekommer inte när det gäller inom rättsmedicinen genomförda dödsfallsutredningar och utfärdade rättsintyg sedan 1992. Enskilda variabler kan däremot sakna uppgifter. Vissa felaktigt inregistrerade uppgifter förekommer, särskilt när det gäller diagnostiska uppgifter, varför viss försiktighet bör iaktas och extra kontroll bör göras vid t ex forskning. För statistiska sammanhang saknar dessa (fåtaliga) felaktigheter i allmänhet betydelse. Uppdateringar av äldre uppgifter genomförs.</p> <p>Det är viktigt att observera att de dödsfall som här redovisas endast utgör omkring sex procent av samtliga inträffade dödsfall under ett år i landet. Skillnader finns emellertid i detta hänseende mellan olika delar av landet och mellan olika polisdistrikt. Inom rättsmedicinen undersöks i princip samtliga dödsfall till följd av mord/dråp, misshandel och självmord samt drygt 90% av dödsfall vid trafikolyckor. När det gäller andra olyckstyper är andelen rättsmedicinskt undersökta dödsfall lägre. För t ex fallolyckor omkring 15%.</p>	
<i>Variabler</i>	
I RMCA registreras bland annat personuppgifter rörande den undersökte, uppdragsgivande polismyndighet, uppgifter rörande döds- eller händelsedatum, döds- eller händelseplats, aktuell avdelning och ansvarig rättsläkare, resultat av undersökningen i form av dödssätt, diagnos m m.	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
lagstadgad X	frivillig ☐
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Statistiska årsböcker	☐ officiell
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Lars Erik Ingerloo, tfn vxl: 08/441 76 00 larserik.ingerloo@rmv.se	Ingela Dahlin, tfn vxl: 08/441 76 00 ingela.dahlin@rmv.se

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
ToxBase		Rättsmedicinalverket (RMV)
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
I omkring 90 procent av de rättsmedicinska dödsfallsutredningarna görs rättskemiska analyser. Resultaten från analyserna förtecknas i ToxBase.		http://www.rmv.se
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
Se vidare i RMCA.		Den rättskemiska avdelningen inom RMV är förlagd till Universitetssjukhuset i Linköping.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1992	Varje år utförs bestämning av alkohol, narkotika och läkemedel i ca 5 000 rättsmedicinska ärenden	Dagligen
<i>System för kvalitetssäkring</i>		
<p>Rättskemiska avdelningen är sedan 1996 ackrediterad, vilket innebär att laboratoriet har fått sin kompetens granskad, bedömd och bekräftad av ett oberoende statligt organ.</p> <p>Något bortfall av antal ärenden förekommer inte. Beroende på den inkommande informationens kvalitet kan vissa variabler sakna uppgifter Några felaktigheter i fält som innehåller analysresultat förekommer inte. I ringa omfattning kan emellertid felaktigheter i kodade fält förekomma. För större statistiska sammanställningar saknar dessa betydelse, men i forsknings-sammanhang är det viktigt att dessa felkällor beaktas och kontrolleras.</p> <p>Läkemedelsanalyserna utförs antingen som riktade undersökningar mot ett speciellt läkemedel eller som en screening där man söker efter ett stort antal läkemedel t ex vid oklara förgiftningsfall. De flesta bestämning utförs i blodprov men det finns också möjligheter att utföra analyser i andra kroppsvätskor eller vävnader t ex hår.</p> <p>Narkotikaanalys utförs genom screening av narkotika i urinprover och blodprover. Positiva resultat konfirmeras och kvantifieras alltid med en annan och ännu säkrare metod.</p> <p>Alkoholanalys utförs genom bestämning av alkohol i blod- och urinprov. Förutom etanol, vanlig alkohol, analyseras rutinmässigt även andra flyktiga föreningar som kan förekomma i förgiftningsfall t ex metanol (träsprit), isopropanol och etylenglykol.</p>		

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
ToxBase	Rättsmedicinalverket (RMV)
<i>Variabler</i>	
I registret finns uppgifter från biologiska prover, främst blod, urin och ögonkammарväska om alkohol, läkemedel, narkotiska preparat och andra gifter. Kön och ålder förtecknas.	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<i>lagstadgad</i> X	<i>frivillig</i> ☐
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Statistiska årsböcker	☐ officiell
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Lars Erik Ingerloo, tfn vxl: 08/441 76 00 larserik.ingerloo@rmv.se	Ingela Dahlin, tfn vxl: 08/441 76 00 ingela.dahlin@rmv.se

6.2 Olyckor och tillbud som lett till andra ingripande från samhället

<i>Registrrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Riskdatabasen (RDB)		Socialstyrelsen/Tillsynsavdelningen
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Syftet med Riskdatabasen, RDB, är att stimulera kvalitetssäkring för forskning och utveckling och för återföring till sjukvården. Patient-säkerheten skall vara hög och riskerna för att vården skadar patienter skall minimeras. Databasen ger bl a information om riskhändelser inom hälso- och sjukvården och används i första hand av Socialstyrelsens regionala tillsynsenheter.</p>		Ej tillgänglig
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>I RDB lagras data kring riskhändelser i vården som hämtats från beslut i Lex Maria-anmälningar och medicintekniska anmälningar från 1992 och framåt. Dessutom rymmer RDB nämndbeslut från Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd från 1996 och framåt.</p>		<p>Alla vårdgivare är skyldiga att anmäla händelser inom sjukvården som medför att en patient, i samband med vård, behandling eller undersökning drabbas av allvarlig skada/sjukdom eller utsätts för allvarlig risk för skada/sjukdom. Anmälningsskyldigheten är reglerad enligt 2 kap 7 § samt 6 kap 4 § lag (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område. Regler finns också i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:4) om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria samt lokal avvikelshantering.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1992	Ca 1400 anmälningar per år.	Kontinuerlig

System för kvalitetssäkring

Lex Maria-systemet tar årligen emot ca 1000 anmälningar.

Variabler

De uppgifter som, utöver vissa basdata, läggs in i databasen berör framför allt riskhändelsen som sådan och fokuserar på typ av verksamhet, yrkestillhörighet, arbetsmoment, avvikelse och orsak till denna. En risknivåbedömning av händelsen görs. När så är möjligt registreras åtgärder som vidtagits eller föreslagits för att förebygga liknande händelser. När händelsen avser läkemedel registreras involverat läkemedel enligt ACT-kod.

Uppgiftsinlämning är:

lagstadgad

Några viktiga definitioner

Exempel på statistik från registret

Riskronden Special

Offentlig

Åtkomst/kontaktpersoner

Hans Rudstam och Maria Carneland, regionala tillsynsenheten i Örebro

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Insatsdatabasen		Räddningsverket
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Det övergripande målet för räddningstjänsten är att minska sannolikheten att olyckor skall inträffa samt förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö.</p> <p>Statistiken ger ett underlag för att systematiskt kunna beskriva risker, ge underlag för beslutsfattare på såväl central som lokal nivå, användas vid jämförelser av den egna kommunen eller länet med andra osv. Målsättningen är att ge alla som genomför eller analyserar olyckor tillgång till ett objektiva statistikunderlag genom aggregerad statistikinformation eller genom bearbetning av databaser.</p>		<p>http://www.srv.se</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
De olyckor/tillbud som har lett till att räddningstjänsten har ryckt ut i en kommun i Sverige.		Statistiken bygger på uppgifter ur insatsrapporter som de kommunala räddningstjänsterna har inlämnat till Räddningsverket.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1996	Ca 110 000 poster (insatsrapporter) per år. Datamängden i databasen växer med ungefär en gigabyte per år.	Kontinuerlig insamling, årlig publicering.

System för kvalitetssäkring

Statistiken bygger på uppgifter från räddningstjänstens insatsrapporter. Ur ett helhetsperspektiv fångar inte insatsstatistiken upp alla olyckor som sker i samhället, exempelvis antalet bränder som inte ger upphov till en räddningsinsats. Hur stor andel av det totala antalet olyckor som täcks av räddningstjänstens insatser varierar från olyckstyp till olyckstyp. Benägenheten att kalla på räddningstjänsten kan även väntas variera över landet. Dessutom har olika kommuner olika riktlinjer för utlarmning, vid t ex vägtrafikolyckor.

Rapportering till insatsdatabasen är frivillig, men uppslutningen har hittills varit heltäckande. En regelbunden uppföljning och granskning görs av hur insatsrapporteringen sker till insatsdatabasen för respektive räddningstjänst. Innehållet i insatsdatabasen bör därför återspegla innehållet i respektive kommuns register.

Variabler

Insatsdatabasen består av en mängd variabler, till exempel identifierare såsom räddningstjänst, år, larmnummer och SOS Alarm ärendenummer samt uppgifter om vad som skett, var, vilka brandstationer som ryckte ut och vad som gjordes av räddningstjänsten.

Uppgiftsinlämning är:

Frivillig

Några viktiga definitioner

Med räddningstjänst avses i lagen de räddningsinsatser som staten eller kommunerna skall ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att förhindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön.

Staten eller en kommun skall ansvara för en räddningsinsats endast om detta är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt.

Lagen gäller inte hälso- och sjukvård som avses i hälso- och sjukvårdslagen.

Exempel på statistik från registret

Räddningstjänst i siffror (publiceras varje år), statistiktabeller på www.srv.se samt i Räddningsverkets informationsbank.

Åtkomst/kontaktpersoner

Colin McIntyre, tfn: 054-13 51 94

e-post: colin.mcintyre@srv.se

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>	
RAR		Rikspolisstyrelsen	
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>	
<p>De övergripande målen för Polisen är att försäkra den enskilde rättstrygghet och rättssäkerhet, förebygga och upptäcka brott samt se till att den som har begått brott identifieras och lagförs. I budgetpropositionen (2003/04:1) för år 2004 har regeringen angett följande:</p> <p>Målet för rättsväsendet är den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet. Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Verksamheten ska utgå från ett medborgarperspektiv. Grundläggande bestämmelser för hur Polisen ska bedriva verksamheten för att nå de övergripande målen finns främst i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polislagen (1984:387) - Polisförordningen (1998:1558) - Förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen - Polisutbildningsförordningen (1999:740) <p>I regleringsbrevet för år 2003 har regeringen angett ett antal mål, som Polisen ska arbeta för att förverkliga. Där finns också särskilda krav på återrapportering.</p> <p>RAR utgör myndigheternas kriminaldiarium. Där skrivs brott mot brottsbalken in, exempelvis misshandel, viss speciallagstiftning, jaktbrott etc.</p>		<p>http://www.polisen.se</p>	
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>	
Alla polisiära ingripanden som har lett till en anmälan.		En händelserapport upprättas vid exempelvis ett tips från allmänheten om att ett brott begås. Alla händelserapporter som sedan resulterar i en anmälan hamnar i databasen RAR.	
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>	
1992	RAR är lokalt. Storleken varierar med myndigheten.	När anmälan har granskats eller annan uppgift har sparats.	

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
RAR	Rikspolisstyrelsen
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
Saknas	
<i>Variabler</i>	
Brottsplats, personkategori, brottskod, nedläggningsgrund, områdeskoder, gods m.fl.	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<i>lagstadgad</i> ☒ <i>frivillig</i> ☐ Vad gäller uppgifter till Brottsförebyggande rådet, BRÅ	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Det förekommer ingen exakt definition för exempelvis olycka/tillbud. Olyckor i sig skrivs inte in i RAR. I den mån ett inslag i olyckan är att en person försvunnit så skrivs den in i RAR som försvunnen person. Om den försvunne hittas drunknad, så är olyckan fullbordad, men det som gjorde att den skrevs in i RAR var att en person anmäldes försvunnen.</p> <p>En person kan även registreras som avliden i samband med en olycka, t ex vid flygplanshaverier.</p> <p>Arbetsolyckor utan misstanke om brott skrivs in i RAR med särskild brottskod (om det är en arbetsolycka där man misstänker brott skrivs den in i RAR, men då som ett brott enligt brottsbalken kap. 3).</p> <p>Miljöolyckor som är brott mot miljöbalken skrivs in i RAR.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Vidareförmedlar officiell statistik till BRÅ. Tar fram underlag till Resultatmodellen. Statistik för operativ verksamhet	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Lena Bolming, tfn: 08-401 94 12	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
112		SOS-Alarm Sverige AB
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>SOS Alarm har en mission: Att hjälpa människor i nöd och att skapa trygghet. Att hjälpa människor i nöd kännetecknar deras kärnverksamhet, t ex 112-tjänsten och utlarmning av räddningstjänst, ambulans, polis och trygghetslarm, men också flera säkerhetstjänster som personlarm, mobila larm och kameraövervakning, liksom jourteletjänster, t ex bilbärgning och fastighetsjour.</p> <p>SOS Alarm följer upp antal anrop till 112 och medelsvarstid per vecka. Dessutom bokförs samtliga av SOS Alarm vidtagna åtgärder vid handläggning av ambulans- och kommunal räddningstjänst. Denna hantering statistikbehandlas inte.</p>		http://www.sosalarm.se
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>Alla anrop till 112.</p> <p>(SOS Alarm består av 20 SOS-centraler som tar emot, samordnar och förmedlar till ambulans, räddningstjänst, polis, fjäll- eller sjöräddning.)</p>		<p>Inkomna anrop till nödnumret 112, d v s samhällsmedborgare i akut hjälpbehov av samhällets hjälpresurser.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1998	Ca 3,5 milj. anrop per år	Varje vecka

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
112	SOS-Alarm Sverige AB
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
ISO 9001:2000	
<i>Variabler</i>	
Medelsvarstid och antal anrop	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
lagstadgad ☐ frivillig ☐ avtalad ☐	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
I avtal mellan SOS Alarm och Staten anges högsta godtagbara medelsvarstid.	
En akut nödsituation kännetecknas av att fara föreligger för liv, egendom eller miljö och där man behöver omedelbar hjälp från ambulans, räddningstjänst, polis, flyg-, sjö-, fjällräddning eller giftinformation.	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Excelblad med uppgifterna skickas varje kvartal till Statens räddningsverk	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Per Hilding, tfn: 0300-718 47 e-post: per.hilding@sosalarm.se	Nils-Erik Norin

6.3 Olyckor och tillbud i arbetet

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Informationssystemet om Arbetsskador (ISA)	Arbetsmiljöverket
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>	<i>Internetadress</i>
Ett landsomfattande system med information om anmälda arbetsskador. Statistik som framställs utifrån ISA används som ett hjälpmedel för att förebygga arbetsskador, och att identifiera riskgrupper och arbetsmiljöproblem.	http://www.av.se/statistik/om.asp
<i>Täckningsområde</i>	<i>Källor</i>
<p>Innehåller samtliga anmälda arbetsskador, varav arbetsolyckor och arbetssjukdomar är kodade. Övriga är registrerade på övergripande nivå med vissa administrativa uppgifter. Arbetsskadestatistiken omfattar både arbetstagare och egenföretagare samt värnpliktiga m.fl. som omfattas av lagen om statligt personskadeskydd (LSP).</p> <p>Arbetsolyckor, akuta olyckor som inträffat på en arbetsplats eller på annan plats där den skadade vistats för arbetets räkning. Olyckor som lett till sjukfrånvaro ingår.</p> <p>Arbetssjukdomar, "annan skadlig inverkan", t ex skador orsakade av belastning, kemiska ämnen, buller, vibrationer samt av sociala eller organisatoriska arbetsförhållanden, oberoende av om de lett till sjukfrånvaro eller ej.</p> <p>Arbetsolyckor utan sjukfrånvaro, nollolyckor, och färdolycksfall kodas inte i ISA men blanketterna skannas och personnummer, skadedatum, organisationsnummer mm tolkas automatiskt i samband med detta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nollolyckor, arbetsolyckor utan sjukskrivningstid. • Färdolycksfall, olycka som inträffat under färden till eller från arbetet. 	<p>Grundmaterialet är uppgifter från arbetsskadeblanketten, uppgifter om arbetsställets näringsgren från SCB:s centrala företags- och arbetsställeregister, CFAR, samt uppgifter om sjukdagar från försäkringskassan. Indelningen i näringsgren baseras på Svensk standard för näringsgrensindelning, SNI, som överensstämmer med EU:s standard på området, NACE.</p> <p>Arbetsskadeblanketten skannas och i samband med detta tolkas sifferuppgifter och kryssmarkeringar på blanketten. ISA är uppbyggt kring en kombination av inskannad blankett, koder och text till exempel vid beskrivning av yrke, plats, aktivitet och händelse. Kod och text används för att söka fram information för en eller flera skador. Vidare används koder för statistik i form av tabeller eller grafik.</p>

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>	
Informationssystemet om Arbets-skador (ISA)		Arbetsmiljöverket	
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>	
1979	Under perioden 1980 till 2001 har drygt 1,6 miljoner arbetsolyckor och 700 000 arbets-sjukdomar registrerats.	ISA-registret uppdateras varje vecka. Officiell statistik års-vis.	
<i>System för kvalitetssäkring</i>			
<p>Statistiken beskriver inkommande arbetsskadeanmälningar, d v s för att en skada skall ingå i statistiken krävs att en anmälan gjorts till försäkringskassan. Kvalitén i registret följs kontinuerligt upp. Registeruppgifternas kvalitet beror av dels registrets täckningsgrad, dvs. hur mycket av den ”verkliga” förekomsten av arbetsskador som ingår i registret, dels kvaliteten hos de enskilda uppgifterna. Täckningsgraden beror i sin tur på såväl formella avgränsningar som på en underrapportering av arbetsskador.</p> <p>Registreringen av arbetsskador i ISA följer i huvudsak arbetsskedeförsäkringens anmälningsrutiner och arbetsskadebegrepp. Detta innebär i korthet att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skadan skall omfattas av arbetsskadebegreppet enligt LAF/LSP • den skadade skall tillhöra sådan personkrets som omfattas av LAF/LSP <p>Detta innebär att vissa skadefall som inträffat i arbetet ej ingår i den statistiska redovisningen. Det gäller främst lindrigare olycksfall utan sjukskrivning.</p> <p>Andra typer av arbetsrelaterade skadefall som kan uteslutas är skador under arbete som ej utgör förvärvsarbete, skada på tredje person samt smittsamma sjukdomar utöver vissa som angivits i smittskyddslagen. Å andra sidan ingår i arbetsskadebegreppet vissa skador där sambandet med arbetet kan ifrågasättas. Detta gäller t ex skador som uppkommit i samband med lek, idrott eller dylikt. Dessa utgör dock beträffande arbetsolycksfallen bara ca 3 procent av samtliga anmälningar och är då i flertalet fall skador bland t ex barnstugepersonal, poliser eller brandmän.</p>			

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Informationssystemet om Arbets-skador (ISA)	Arbetsmiljöverket
<i>Variabler</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tidpunkt då skadan inträffade 2. Den skadade (uppgifter om den skadade personen som t ex kön, ålder, yrke) 3. Arbetsgivare och arbetsställe 4. <i>För arbetsolycka:</i> Uppgifter om plats, aktivitet, avvikelse från normalsituationen, kontakthändelse och inblandade faktorer registreras med såväl kod som fritext. Koder används för att gruppera materialet och fritexter används för detaljerad information om enskilda skador. Med yttre faktor avses faktorer i arbetsmiljön som inverkat på arbetsskadans uppkomst eller förlopp, t ex maskin, verktyg, material, person, kemikalie mm. Totalt finns ca 1200 olika koder för klassificering av yttre faktorer. Indelningen efter plats, aktivitet, avvikelse, kontakt och yttre faktor bygger på EU:s rekommendationer för olycksfallsstatistik. 5. <i>För sjukdomar:</i> Uppgift om orsak och exponeringsfaktorer. Med exponeringsfaktorer avses faktorer i arbetsmiljön som inverkat på sjukdomens uppkomst, t ex kemikalier, ergonomiska, sociala eller organisatoriska förhållanden mm. Indelningen efter exponering bygger på EU:s rekommendationer. 6. <i>Personskadans omfattning:</i> En uppdelning görs på typ av kroppsskada/besvär, skadad kroppsdel samt en grov skattning av den troliga frånvaron. Uppgifter om det slutliga antalet sjukdagar kompletteras i efterhand genom matchning mot Riksförsäkringsverkets sjukskrivningsregister. 7. <i>Åtgärder</i> 	

6.4 Olyckor och tillbud inom transportsektorn

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
OLY		Vägverket
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
OLY är en olycksdatabas över polisrapporter från vägtrafikolyckor samt i dessa olyckor dödade och skadade personer. Det har legat till grund för och uppföljning av trafiksäkerhetsåtgärder, i första hand på det statliga vägnätet		http://www.vv.se
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
Vägtrafikolyckor som kommit till polisens kännedom. 2001-2002; Olyckor med personskada på hela vägnätet. 1994-2000 Olyckor med person- och egendomsskada på hela vägnätet. 1983-1993 Olyckor med person- och egendomsskada på statligt vägnät. Från 1983 är uppgifterna åtkomliga via uttagssystemet VITS. Från 1978 har olyckorna på statligt vägnät lägesbestämts mot Vägdatabanken. 1968-1982 Data finns arkiverat på band		Polismyndigheten i det område där trafikolyckan skett. I samband med registrering kompletterades olycksuppgifterna med vissa variabler från bilregistret för inblandade fordon samt från körkortsregistret för i olyckan inblandade förare. Olyckor på statligt vägnät lägesbestämdes från 1978 i Vägverkets vägdatabank. Från denna databas skedde komplettering med vissa väganknutna data.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
OLY är inte i drift längre men finns åtkomligt enligt ovan.	Ca 16 000 olyckor per år 1994-2000 Ca 70 000 1968 –1983 40000-50000	När systemet var i aktiv drift skedde uppdatering dagligen.

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
OLY	Vägverket
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
<p>Rapportering från polisen gjordes på särskild blankett som skickades till vägverkets regionkontor.</p> <p>Kontroll av rapporteringsblanketten gjordes i samband med registreringen av Vägverkets ”olycksrapportör”. I systemet gjordes automatiskt ett flertal formella och logiska kontroller. Täckningsgradsstudier har gjorts som visar att de verkliga antalet vägtrafikolyckor är betydligt högre.</p>	
<i>Variabler</i>	
Variablerna är desamma som registreras i STRADA-Polis (se STRADA)	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<p>Rapporteringen var före 1996 inte lagstadgad utan rapportering till OLY var baserad på överenskommelse med polisen. Från 1996 är rapportering lagstadgad (1986:454, ändrad senast 1998:1324)</p> <p><i>lagstadgad</i> ☐ <i>frivillig</i> ☐</p>	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Olyckan skall ha inträffat på väg och minst ett fordon i rörelse delaktigt. Som död i vägtrafikolycka skall räknas person som avlidit inom 30 dagar från olyckstillfället. (Def. enl ECE)</p> <p>Som svårt skadad person skall – enligt ECE-definition - räknas person som erhållit ”brott, krosskada, sönderslitning, allvarligt skärskada, hjärnskakning eller inre skada. Dessutom skall som svår skada räknas annan skada som förväntas medföra intagning på sjukhus”.</p> <p>Dessa definitioner har tillämpats sedan 1966. Bedömning av skadans svårhetsgrad görs av den utredande polisen.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
<p>Vägverket gav under åren 1968-1992 ut årliga publikationer över vägtrafikolyckor som inträffat på det statliga vägnätet.</p> <p>Från 1996 har detta register legat till grund för den officiella statistiken över vägtrafikolyckor med personskada som produceras och publiceras av SCB på uppdrag av SIKA, Denna publikation heter numera ”Vägtrafikskador år xxxx”.</p> <p style="text-align: right;">Officiell ☐</p>	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Lennart Larsson Vägverket 0243-75000	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
STRADA		Vägverket
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i> STRADA är ett informationssystem för skador och olyckor inom vägtransportssystemet, inkl. gående som skadats utan att fordon varit inblandat (halkat, snubblat etc.). Syftet är att få bättre underlag för åtgärder m m genom att även samla in uppgifter från sjukvården istället för som tidigare enbart från polisen. Matchningar med utgångspunkt från tidpunkt för olyckan, personnummer- och olycksplats görs mellan STRADA-polis resp. sjukvård.		<i>Internetadress</i> http://www.vv.se
<i>Täckningsområde</i> STRADA-polis innehåller uppgifter om vägtrafikolyckor med personskada samt i dessa olyckor dödade/skadade personer i hela landet. STRADA-sjukvård innehåller f.n. uppgifter om trafikskadade personer från ca 40 % av landets akutmottagningar.		<i>Källor</i> Uppgiftslämnare för STRADA-polis är polismyndigheten i det område där olyckan skett. För STRADA-sjukvård den akutmottagning dit den trafikskadade personen förts för akut behandling.
<i>I bruk sedan</i> 2003-01-01	<i>Antal poster/registrets storlek</i> STRADA-polis ca 17 000 personskadeolyckor och ca 23 000 dödade/skadade personer per år. STRADA-sjukvård ca 25 000 trafikskadade personer per år.	<i>Uppdatering</i> Uppdateringar sker löpande: Efter den 15:e i månaden blir uppgifter mer allmänt tillgängliga för månaden före.

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
STRADA	Vägverket
<p><i>System för kvalitetssäkring</i></p> <p>Systemet är fortfarande under utveckling och stora insatser görs för att säkerställa en hög kvalitet på de uppgifter som registreras inom de båda systemen. Bland annat görs en flertal formella och logiska kontroller för att till exempel undvika dublettregistrering. Inom STRADA-sjukvård görs bortfallsanalyser genom jämförelser med patientadministrativa system inom sjukvården. Det interna bortfallet uppgår till mindre än 10 % främst bland lindriga skadefall.</p> <p>Hög sekretess finns inom STRADA-systemen. Samtliga personrelaterade uppgifter krypteras.</p>	
<p><i>Variabler</i></p> <p>STRADA-polis: Datum, tidpunkt, olycksplats, hastighetsgräns, väglag, ljusförhållande, väderlek, olyckstyp, ljussignal, huvudled, olyckstyp, registreringsnummer för delaktiga fordon, fordonstyp, nationalitet, ålder och kön för delaktiga förare. Ålder, kön, trafikantroll och skadeföljd för de i olyckan dödade/skadade personerna.</p> <p>STRADA-sjukvård: Datum, tidpunkt, olycksplats, trafikantroll, motpart, olyckstyp, skadornas typ och lokalisering på kroppen, diagnos enligt ICD-10, svårhetsgrad enligt AIS och ISS, inläggning på sjukhus eller ej.</p>	
<p><i>Uppgiftsinlämning är:</i></p> <p>Lagstadgad för STRADA-polis, frivillig för STRADA-sjukvård genom överenskommelse med sjukvårdshuvudman. Patientens samtycke krävs även.</p>	
<p><i>Några viktiga definitioner</i></p> <p>STRADA-polis: Olyckan skall ha skett på väg med minst ett fordon i rörelse delaktigt och personskada skall ha uppstått.</p> <p>STRADA-sjukvård: Den skadade skall ha skadats inom vägransportområde.</p> <p>Som dödad i vägtrafikolycka skall räknas person som avlidit inom 30 dagar från olyckstillfället till följd av olyckan. (Definition enl. ECE)</p>	
<p><i>Exempel på statistik från registret</i></p> <p>Uppgifter ur STRADA-polis ligger till grund för officiell statistik över vägtrafikskadade som SIKa är ansvarig myndighet för. Den officiella statistiken publiceras av SCB/SIKa i årlig publikation "Vägtrafikskador år xxxx"</p>	
Officiell X	
<p><i>Åtkomst/kontaktpersoner</i></p> <p>Bengt Sjöo (mailto: bengt.sjoo@vv.se) 0243-751 83</p> <p>Anci Ungerbäck (mail to: ann-christin.ungerback@vv.se) 0243-757 37</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Djupstudier av dödsolyckor i vägtrafiken		Vägverket/Trafikantavdelningen
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i> Syftet med Vägverkets djupstudieverksamhet är att genom en bred insamling av fakta och omständigheter kring dödsolyckor i vägtrafiken försöka ge svar på följande frågor: - Varför dog personen? - Vad var det som hände? - Vad behöver göras för att det inte skall inträffa igen? Detta är även reglerat i Vägverkets instruktion att sådan studier skall göras		<i>Internetadress</i> http://www.vv.se
<i>Täckningsområde</i> Alla vägtrafikolyckor där någon person omkommit.		<i>Källor</i> Ett flertal källor används vid insamling av uppgifter. Egna iakttagelser på olycksplats, av olycksinblandade fordon, räddningstjänst, ambulanssjukvård, polis, sjukvård, medicinsk expertis, obduktionsrapporter m m.
<i>I bruk sedan</i> 1 januari, 1997	<i>Antal poster/registrets storlek</i> Ca 500 per år	<i>Uppdatering</i> I princip löpande men det kan ta upp till 6 månader innan en utredning är avslutad.

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Djupstudier av dödsolyckor i vägtrafiken	Vägverket/Trafikantavdelningen
<p><i>System för kvalitetssäkring</i> Data om dödsolyckorna insamlas på regional nivå av verkets personal. Man dokumenterar så noggrant som möjligt, även med fotografier, faktorer av betydelse för olyckan vad gäller vägmiljön, inblandade personer och trafikanter. Uppgifter inhämtas även från andra aktörer såsom polis, räddningstjänsten, sjukvården, obduktionsdata från Rättsmedicinalverket m m.</p> <p>Det insamlade materialet sammanställs, analyseras och redovisas i resp. regions ledningsgrupp. Kopia på rapporten skickas till Vägverket i Borlänge där kvalitetsgranskning görs. Ibland återsändes rapporten tillbaka till regionen för komplettering.</p> <p>Vissa uppgifter lagras i en sökdatabas.</p>	
<p><i>Variabler</i> En stor mängd uppgifter insamlas om varje dödsolycka. Vilka uppgifter som samlas in varierar efter olyckstyp. Det finns inga standardiserade blanketter för registrering. För rapportering till Borlänge finns dock vissa standardiserade blanketter.</p>	
<p><i>Uppgiftsinlämning är:</i></p> <p>Djupstudieverksamheten är reglerad i Vägverkets instruktion.</p> <p><i>lagstadgad</i> ☐ <i>frivillig</i> ☐</p>	
<p><i>Några viktiga definitioner</i> Djupstudier genomförs på alla vägtrafikolyckor där någon person avlidit på olycksplats eller inom något eller några dygn.</p>	
<p><i>Exempel på statistik från registret</i> Uppgifterna ligger till grund för trafiksäkerhetsåtgärder såväl på lokal som nationell nivå samt på kort och lång sikt. Material har även använts i det s k OLA-arbetet.</p> <p style="text-align: right;">Officiell ☐</p>	
<p><i>Åtkomst/kontaktpersoner</i> Djupstudiematerialet är sekretessbelagt men kan efter sekretessprövning göras tillgängligt för forskningsändamål. Materialet lämnas dock inte ut utanför verkets ”väggar”.</p> <p>Kontaktperson Carina Teneberg 0243-750 00</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Banregionernas händelseregister		Banverket
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
Banverket har ett uttalat syfte om att minska antalet olyckor på statens spåranläggningar samt vara säkerhetsbyggande.		http://www.banverket.se
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
Olyckor på statens spåranläggningar.		I de flesta fall anmäler trafikutövarna en olycka till Banverket. En typisk rapportör är lokföraren. Det kan dock vara så att viss dubbelrapportering sker i och med att anmälaren anmäler olyckan till SOS samt berörd trafikutövare. Banverket ringer i sin tur x antal personer/myndigheter, exempelvis Järnvägsinspektionen.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
2000	2000 poster per år	-
<i>System för kvalitetssäkring</i>		
Banverkets fem regioner svarar för insamlande av information om inträffade tillbud, olyckor samt avvikelser som medfört risker, på statens spåranläggningar. Dessa uppgifter registreras i Banverkets Händelseregister. Vissa olyckor och tillbud rapporteras dessutom till Banverkets olyckberedskap. Banverket och trafikutövare rapporterar inträffade olyckor till Järnvägsinspektionen. Alla trafikutövare på statens spåranläggningar tecknar trafikeringsavtal, TRAV, med Banverket. Avtalen upprättas av Marknadsavdelningen. Till avtalen hör en bilaga som listar de styrande dokument man som trafikutövare förbinder sig följa. Denna s k Bilaga 1.1 till TRAV administreras av Järnvägssystem, Trafik- och Elsäkerhet.		
<i>Variabler</i>		
Centrala variabler är de olika olyckstyper som används vilka är kollision/påkörning, urspårning, plankorsningsolycka, brand i järnvägsfordon, utsläpp, personpåkörning, självmord och övrig olycka. Andra variabler är drabbade personer, dödad, allvarligt skadad, personal, resande, barn och materiella kostnader.		
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>		
lagstadgad X frivillig ☐		

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Banregionernas händelseregister	Banverket
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>De definitioner som Banverket använder baserar sig på UIC:s definitioner.</p> <p>Med händelser avses olyckor, olyckstillbud och avvikelser som medfört säkerhetsrisker. En olycka är en oönskad händelse som resulterat i skador på människor, material eller miljö. Ett centralt begrepp är järnvägsolycka, vilken betraktas som en olycka då minst ett spårburet fordon har varit i rörelse och personer dödats eller skadats allvarligt eller medfört skador för mer än 10 000 ECU. (ca 100 000 kr), men som inte är en elolycka.</p> <p>En elolycka är en olycka där personskada, direkt eller indirekt förorsakats av elektrisk ström.</p> <p>Ett olyckstillbud är en händelse som under något andra betingelser kunde lett till en olycka.</p> <p>Avvikelse som medfört säkerhetsrisk är ett agerande, en teknisk eller organisatorisk funktion, som avviker från avsedd säkerhetsnivå utan att för den skull ge upphov till ett olyckstillbud.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Statistik över olyckor på statens spåranläggningar	Officiell ☐
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Lars Nilsson, tfn: 0243-44 66 95 e-post: lars.eh.nilsson@banverket.se</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
SjöOlycksSystemet (SOS)		Sjöfartsverket/Sjöfartsinspektionen
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Information om sjöolyckor sammanställs av Sjöfartsinspektionen. Datasystemet "SOS" (SjöOlycksSystemet) används för inregistrering och statistikbearbetning. Fr o m år 2002 har SOS gjorts om till en egenutvecklad webbapplikation av Sjöfartsverket. De flesta fartygsuppgifterna i SOS hämtas från FTS (FartygsTillsynsSystemet). SOS är sökbar, t ex med avseende på geografiskt område och fartygstyp.</p>		<p>http://www.sjofartsverket.se</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>Det primära underlaget är olycks- och tillbudsrapporter från svenskflaggade fartyg i svenska och internationella vatten. Andra informationskällor kan vara rapporter från lotisar, inspektörer eller annan information. Vid händelser som berört utländska fartyg kan man gå vidare till respektive flaggstat för att få mer information. Utländska fartyg är ej rapporteringspliktiga till Sjöfartsverket.</p>		<p>Inrapporteringen till systemet sker via indatablanketten som grundar sig på blanketten ”Rapport om sjöolycka”, sjöförklaringsprotokoll samt intervjuer.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1985	Ca 250 ärenden per år, vilka handlar om skada på fartyg och/eller personskada som sker på ett fartyg.	Kontinuerligt (fortlöpande när uppgift om händelse inrapporteras)

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
SjöOlycksSystemet (SOS)	Sjöfartsverket/Sjöfartsinspektionen
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
<p>Rapporteringen är reglerad i sjölagen och enligt förordningen skall man omedelbart rapportera in en olycka, men i praktiken finns det en gråzon, då det är högst personligt vad som betraktas som en olycka.</p>	
<i>Variabler</i>	
<p>I SOS registreras bl a fartygsuppgifter, händelsebeskrivning, gradering av olyckan, tid och plats, fartygets verksamhet, väder och vind, personskador (skadade, omkomna och försvunna), fartygsskador, utsläpp samt en skadebeskrivning.</p>	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<p><i>lagstadgad</i> X <i>frivillig</i> ☐</p>	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Utredningsarbetet kodifieras av utredarna med hjälp av en kodmanual. Med de uppgifter som kommer utredarna till del fastställs om möjligt en huvudsaklig olycksorsak och eventuellt bidragande orsaker.</p> <p>Definition av redovisning avseende gruppen kollision med fartyg: Kollision mellan två svenska fartyg redovisas som två händelser. Kollision mellan ett svenskt och ett utländskt fartyg redovisas som en händelse. Kollision mellan svenskt fartyg och en fritidsbåt redovisas som en händelse.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
<p>Årlig sammanställning över statistik ges ut i ”Sjöfartsverkets meddelanden”. Denna omfattar svenskregistrerade handels- och fiskefartyg.</p> <p>En årlig sammanställning ges även ut enligt en sändlista. Denna omfattas av rapporterade olyckor och tillbud i svenska farvatten med svenska och utländska handels- och fiskefartyg.</p> <p>Utredningsenheten rapporterar till IMO (International Maritime Organisation) samtliga allvarliga olyckor och förlisningar gällande konventionsfartyg samt utsläpp.</p>	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Sten Anderson, tfn: 011-19 12 69 e-post: sten.anderson@sjofartsverket.se</p>	<p>Gunnel Persson, tfn: 011-19 12 70 e-post: gunnel.persson@sjofartsverket.se</p>

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Insjö		Branschorganisationer
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Branschorganisationerna, i samarbete med Sjöfartsinspektionen, har utvecklat ett avvikelserapporteringssystem – Insjö. Insjö är ett system för rapportering, registrering, databashantering och analys av avvikelser och risker. Erfarenheter av olyckor, tillbud och avvikelser sammanställs för att som samlad kunskap utgöra en plattform för förebyggande sjösäkerhetsarbete. Det är ett avidentifierat incidentrapporteringssystem, vilket skall verka för att man i större utsträckning skall rapportera om en olyckshändelse.</p>		<p>http://www.insjo.se</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>Det primära underlaget är olycks- och tillbudsrapporter från svenskflaggade fartyg i svenska och internationella farvatten, men även riskdefinieringar.</p>		<p>Programmet Insjö bygger på att incidenter (som inte nödvändigtvis utvecklats till olycka) rapporteras av anställda eller redare.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
2003	F n ca 1000 poster	Kontinuerligt (fortlöpande när uppgift om händelse inrapporteras)
<p>System för kvalitetssäkring</p> <p>Systemet skall tillgodose de krav som ISM-koden (International Safety Management-koden) ställer beträffande styrning och uppföljning av säkerhetsarbetet hos rederierna både iland och ombord i fartygen.</p>		
<i>Variabler</i>		
<p>Följande frågor besvaras: Vad hände? Konsekvenser? Orsak? och eventuella Åtgärder?</p>		

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Insjö	Branschorganisationer
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
Det är ett frivilligt sätt att uppfylla krav som finns vad avser viss tillbudsrapportering. lagstadgad ☐ frivillig ☒	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
-	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Ej avsedd statistikföring	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Sten Anderson, tfn.: 011-19 12 69 e-post: sten.anderson@sjofartsverket.se	Jörgen Zachau tfn.: 011-19 12 73 e-post: jorgen.zachau@sjofartsverket.se

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>	
JAS Anmälda händelser		Järnvägsinspektionen http://www.jarnvagsinsp.se	
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>	
<p>I registret lagras alla händelser (olyckor och tillbud till olyckor) inom spårtrafikområdet som anmäls till Järnvägsinspektionen samt vilka åtgärder som vidtages av Järnvägsinspektionen.</p> <p>Det övergripande syftet med registret är att kunna leva upp till Järnvägsinspektionens övergripande mål att verka för att trafiksäkerheten inom spårtrafiken fortlöpande förbättras.</p>			
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>	
<p>Alla spårtrafikolyckor där någon människa blivit allvarligt skadad eller dödad eller där kostnaden för händelsen beräknats överstiga 1 Mkr. Även tillbud till sådana händelser ingår.</p>		<p>Verksamhetsutövarna (trafikutövare och spårinnehavare) rapporterar anmälningspliktiga händelser till Järnvägsinspektionens telefonberedskap enligt BV_FS 1997:3.</p>	
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>	
1989	Ca 360 olyckor och 140 tillbud per år under senare år.	Fortlöpande	
<i>System för kvalitetssäkring</i>			
<p>Verksamhetsutövarna (trafikutövare och spårinnehavare) rapporterar anmälningspliktiga händelser till Järnvägsinspektionens enligt BV_FS 1997:3. Händelserna kontrolleras årsvis med verksamhetsutövarna. Efter denna kontroll erhåller SIKA en rapport som ligger till grund för deras officiella statistik.</p>			

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
JAS Anmälda händelser	Järnvägsinspektionen http://www.jarnvagsinsp.se
<i>Variabler</i>	
<p>Några vanliga variabler från anmälningsblanketten är datum, plats, rörelseform och trafikändamål. Själva händelsen består av olika olycks-/tillbudstyper som kollision, påkörning, vägtrafikolycka, plankorsningsolycka, brand, personolycka, arbetsolycka samt övrig olycka.</p>	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<p>lagstadgad X frivillig ☐</p>	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>En olycka är:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Händelse vid vilken någon människa dödats eller blivit allvarligt skadad. 2. Händelse vid vilken spårfordon, spåranslagning eller egendom som inte transporterats med spårfordonet har fått betydande skador eller betydande skador uppkommit i miljön (betydande skador innebär att kostnaderna beräknas överstiga 1 Mkr). 3. Olyckor som inte omfattas av 1-2 ovan skall också omedelbart rapporteras om de medfört att: <ol style="list-style-type: none"> a) farligt gods släppts ut i miljön b) spårfordon med farligt gods blivit allvarligt skadat eller på spårfordon transporterad lastbärare med farligt gods blivit allvarligt skadad. <p>Tillbud till olycka (nästanolycka) är en händelse som under något annorlunda omständigheter skulle kunnat leda till en olycka enligt 1-3 ovan hade inträffat. Som tillbud räknas även händelser som tyder på väsentligt fel hos fordon, spåranslagning eller andra väsentliga brister i säkerhetshänseende.</p> <p>Gällande personsador definieras en person som dödad som har avlidit inom 30 dagar till följd av olyckan. En skada bedöms som allvarlig om den lett till sjukskrivning i mer än 14 dagar.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
<p>Statistik från registret används inom Järnvägsinspektionen för beslut om olika typer av inspektioner och diskussioner med verksamhetsutövarna.</p> <p>Endast det underlag som tidigare nämnts lämnas till SIKa och blir officiell statistik.</p>	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Hans Thegström, tfn: 0243-44 60 28 Efter 2004-09-01: Stig Brahn, tfn: 0243-44 60 07 e-post: hans.thegstrom@jarnvagsinsp.se e-post: stig.brahn@jarnvagsinsp.se</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>	
		Luftfartsinspektionen	
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>	
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>	
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>		
<i>System för kvalitetssäkring</i>			
<i>Variabler</i>			
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>			
<i>lagstadgad</i> ☐ <i>frivillig</i> ☒			
<i>Några viktiga definitioner</i>			
<i>Exempel på statistik från registret</i>			
???		☐	officiell
?????		☐	officiell
		☐	officiell
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>			

6.5 Olyckor och tillbud inom specifika verksamheter

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Tillbud-/missödesregister		Statens strålskyddsinstitut (SSI)
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Institutet är en central tillsynsmyndighet med uppgift att skydda oss mot skadlig verkan av strålning i samhället. Det gör det främst genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ge ut författningar och kontrollera att de efterlevs - ge tillstånd för verksamheter med strålning - inspektera verksamheter med strålning - göra utredningar och stoppa farlig verksamhet - ha beredskap mot olyckor med strålning - mäta och övervaka strålningen i miljön - följa upp och utvärdera effekter av utsläpp av radioaktiva ämnen - forska om strålning - öka kunskapen om strålning och strålskydd genom information och utbildning - delta i internationellt samarbete. 		<p>http://www.ssi.se</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
De som bedriver verksamhet med strålning.		Tillbudet/missödet anmäls per telefon/brev till SSI. När utredningen är klar förs händelsen in i registret.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
Nuvarande register 1997	Ca 10-15 per år.	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
STAGBAS		Statens Kärnkraftsinspektion (SKI)
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>Statens kärnkraftsinspektion (SKI) är den myndighet som kontrollerar att de som har tillstånd att bedriva kärnteknisk verksamhet i Sverige uppfyller de krav som ställs enligt gällande lagar och föreskrifter på säker drift och underhåll av kärnkraftsanläggningarna, transporter, avfallshantering och slutförvaring av kärnkraftens avfall. SKI ska också verka för att säkerhetsarbetet utvecklas.</p> <p>SKI samarbetar i vissa frågor med Statens strålskyddsinstitut, som bl a har till uppgift att övervaka att strålskyddsbestämmelserna efterlevs.</p>		http://www.ski.se
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<p>Rapporteringen av händelser till SKI täcker in händelser och förhållanden som är rapporteringsvärda enligt de säkerhetstekniska föreskrifterna (STF). Rapporteringskriterierna i STF följer de krav som finns angivna i SKIFS 1998:1, bilaga 1 avseende kategori 1 och 2 händelser. Rapportering till SKI kan beröra exempelvis system- eller komponentfel som mänskligt felhandlande.</p>		<p>Rapporteringen till SKI sker i rapport kallad Rapportervärd Omständighet (RO), en s k kategori 1 eller 2 händelserapport, skickas in från kärnkraftverken (tillståndshavarna) om fel och störningar inträffar i någon barriär eller i djupförsvaret i ett kärnkraftverk.</p>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1983	Ca 30-40 RO rapporter per block och år inrapporteras till SKI. Den 5 november 2002 fanns det 12 562 st rapporter lagrade i databasen.	Databasen uppdateras kontinuerligt. Varje vecka sker genomgång och värdering av alla nya och aktuella händelser innan de lagras i STAGBAS.
<i>System för kvalitetssäkring</i>		
<p>På SKI finns en arbetsform benämnd ASK-verksamheten. Den har till uppgift att bl a värdera kvaliteten i alla inrapporterade kategori 1 och 2 händelser till SKI. SKI:s interna arbeten skall ske efter anvisningar i SKIQ.</p>		

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
STAGBAS	Statens Kärnkraftsinspektion (SKI)
<i>Variabler</i>	
<p>Några variabler för uppföljning är;</p> <ul style="list-style-type: none"> - antal fel/tidsenhet - andel oberoende och beroende fel - andel för fel eller händelser i s k ”stand-by system” och driftsatta system och komponenter - andel olika typer av mänskligt felhandlande - andel underhållsrelaterade fel och aspekter <p>Informationen i STAGBAS kan även ge stöd för att värdera förekomsten av olika fel och händelser. Tillförlitligheten och tillgängligheten hos funktioner, system, komponenter m m kan också följas.</p>	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
<p><i>lagstadgad</i> ☐ <i>frivillig</i> ☒</p>	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Vanligt förekommande uttryck inom branschen är bl a följande uttryck:</p> <p>Generellt: Brist i en barriär eller djupförsvar som hotar säkerheten skall rapporteras till SKI, enligt SKIFS 1998:1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Tillbud</i>: ett tekniskt fel som kan orsaka allvarligare konsekvens. 2. <i>Haveri</i>: Teknisk enhet som har gått sönder, t ex en axel i en motor. 3. <i>Störningar i teknisk utrustning</i>: Fel, degradation i en pump, ventil eller motor som innebär att full effektivitet inte kan uppnås. 4. Avsteg från föreskrift: exempelvis utnyttjande av en längre reparationstid än som är tillåtet i STF. 5. Försvagad redundans: ett fel/störning som orsakar att en eller flera säkerhetsstråk inte uppnår de föreskrivna kraven. <p>Nomenklatur exempelvis enligt ISO 9001 tillämpas ej i dagsläget. Övrig information: Modernisering av STAGBAS är planerad att äga rum under år 2004, även att anpassa RO-blanketten bättre mot krav som ställs i SKI:s föreskrifter.</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
<i>Incidensstatistik</i>	officiell ☐
<i>Indikatorer, enligt klassningssystemet i databasen</i>	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
<p>Ralph Nyman, tfn: 08-698 84 00 e-post: ralph.nyman@ski.se</p>	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Accessdatabas (tidigare Exceldatabas)		Elsäkerhetsverket
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
Syftet är att göra en sammanställning av elolyckorna med en analys varje år. Underlaget skall fungera som en indikator i det förebyggande säkerhetsarbetet.		http://www.elsakerhetsverket.se
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
Alla rapporterade elolycksfall i Sverige.		<p>Elsäkerhetsverkets elolycksfallsstatistik baseras på utredningsmaterial från verkets tre tillsynsdistrikt och underlag från Arbetsmiljöverkets arbetsskaderegister, ISA. Uppgifter hämtas också från EHLASS.</p> <p>Elsäkerhetsverkets tillsynsdistrikt får i sin tur kännedom om inträffade elolycksfall genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rapporter från innehavare av elnät, - rapporter från Arbetsmiljöverket avseende olycksfall som drabbat arbetstagare samt rapporter från deras arbetsskaderegister ISA, - rapporter från anläggningsinnehavare, t ex Banverket och större industrier, - Polismyndigheten, - Försäkringskassorna och - via rapportering i media.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
Accessdatabas fr o m 2003 (Exceldatabas 1996-2002)	Elsäkerhetsverket har funnits sedan 1993, men elolycksfall och dödsfall finns dokumenterade sedan 1898. Varje år registreras mellan 200 och 300 elolyckor.	Löpande

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
Accessdatabas (tidigare Excel-databas)	Elsäkerhetsverket
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<p>Elolycksfall: När en strömgenomgång eller ljusbåge direkt eller indirekt skadat person eller när strömgenomgång/ljusbåge föranlett läkarbesök eller sjukdag eller när strömgenomgång/ljusbåge gett synliga märken. Om flera personer skadas vid en olycka så behandlas, statistiskt sett, varje person som ett elolycksfall (under 2004 pågår en översyn).</p>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
<p>En statistikrapport har tagits fram varje år fram till 2001 (Elolycksfall 1999, 2000 o s v.) (En översyn av behovet och formerna för redovisning pågår under 2004).</p>	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Solfrid Nilsen, tfn: 08/508 905 36 e-post: solfrid.nilsen@elsakerhetsverket.se	Gunilla Gradin, tfn: 08/508 905 34 e-post: gunilla.gradin@elsakerhetsverket.se

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
MARS Major Accident Reporting System		EU Kommissionen MAHB, Major Accident Hazard Bureau
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i> Avsikten med MARS-databasen är att tillhandahålla ett informationsunderlag för säkrare riskbedömningar. I MARS-databasen registreras information och erfarenheter från olyckor vid de verksamheter som omfattas av Seveso II direktivet. För att bygga upp en större erfarenhetsbank om information om Seveso-olyckor i samtliga medlemsländer, har kommissionen utvecklat MARS-databasen.		<i>Internetadress</i> Den här adressen går direkt till MARS-databasen. http://mahbsrv.jrc.it/mars/Default.html Adress till MAHB är http://mahbsrv.jrc.it
<i>Täckningsområde</i> Alla olyckor och tillbud inom farliga verksamheter (§ 43 räddningstjänstlagen) skall rapporteras till Räddningsverket. Räddningsverket ansvarar för att rapportera vidare till MARS-databasen de olyckor som omfattas av Seveso-direktivet. Alla medlemmar i EU omfattas av Seveso-direktivet och rapporterar till MARS-databasen.		<i>Källor</i> Uppgifter hämtas från de olika medlemsländerna enligt särskilda formulär som ska följas. I Sverige är det Räddningsverket som har uppgiften att rapportera till MARS-databasen. Räddningsverket är också den myndighet som har tillgång till hela databasen.
<i>I bruk sedan</i> Början på 1990	<i>Antal poster/registrets storlek</i> Över 500 olyckor har rapporterats totalt från alla medlemsländerna.	<i>Uppdatering</i>

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
MARS Major Accident Reporting System	EU Kommissionen MAHB, Major Accident Hazard Bureau
<i>System för kvalitetssäkring</i> Rapporteringen ska göras enligt bestämda formulär med tydliga anvisningar till.	
<i>Variabler</i> Två typer av rapporter skickas till MARS-databasen, en kortfattad och en fullständig. Variabler i den kortfattade: Typ av olyckshändelse, Ämnen som direkt berörs av händelsen, Olyckshändelsens omedelbara känna, Trolig orsak, Omedelbara effekter, Utförda räddningsinsatser, Omedelbara lärdomar. Variabler i den fullständiga: Om händelsen Typ av olyckshändelse, Farliga ämnen inblandade, Källan till olyckshändelsen, Meteorologiska förhållanden, Orsaker till allvarlig händelse, Diskussion om händelsen. 6.5.1 Om konsekvenser Berört område, Följder för människor, Miljöeffekter, Förlust av nationellt kulturminne, Materiella skador, Samhällsskada. 6.5.2 Om räddningsinsats Räddningsåtgärder, Skyldigheter enligt Seveso, Åtgärd, Erfarenheter, Diskussion om räddningsinsatsen.	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i> Regleras i Seveso II direktivet. <i>lagstadgad X</i> <i>frivillig</i> ☐	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<i>Exempel på statistik från registret</i> I Räddningsverkets Informationsbank, RIB innehåller närmare 300 olyckor från mars, med svenska ingresser. Ej Officiell statistik	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i> Kontaktperson inom Sverige är Lena Tellvik, Räddningsverket. Lena.tellvik@srv.se Åtkomst till information i MARS-databasen kan man få via MAHBs hemsida.	

6.6 Register över försäkringsärenden

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
FIStat		Sveriges Försäkringsförbund (FF)
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
Sveriges Försäkringsförbund är en branschorganisation för de privata försäkringsbolagen.		http://www.forsakringsforbundet.com/
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
Nästan fyra och en halv miljoner hem, 582 000 fritidshus och 266 000 båtar är försäkrade i Sverige. Drygt 5,3 miljoner motorfordon har den obligatoriska trafikförsäkringen. Det finns 12,6 miljoner kapitalförsäkringar, 3,3 miljoner pensionsförsäkringar och drygt nio miljoner tjänstepensionsförsäkringar. Förbundets medlemmar svarar därmed för en övervägande del av svenska folkets försäkringar. Uppskattningsvis täcker de ca 90 procent av försäkringsbolagen i Sverige.		Sveriges Försäkringsförbund samarbetar med Finansinspektionen, som tillsammans med försäkringsbolagen rapporterar in till Sveriges Försäkringsförbund. All skadestatistik rapporteras direkt av bolagen till FF.
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
1922 Storbränder Gemensam skadestatistik, i dagens form, från 1972 FIStat tillkom 1993.	Ex: antal anmälda skador finns månadsvis från januari 1975.	Inrapporteringen sker ca 10-20 dagar efter månadskiftet, vilket sker kontinuerligt året om.
<i>System för kvalitetssäkring</i>		
Alla försäkringsbolag som är verksamma på den svenska marknaden kan medverka i den branschgemensamma statistiken, men det är inte lagstadgat på något vis. Samarbete med Finansinspektionen, FI, gör att vissa uppgifter som insamlas av FF åt FI är lagstadgat (ej skadestatistik).		
<i>Variabler</i>		
Exempel: Antal anmälda skador, antal inträffade skador, beräknad kostnad, sakskada, avbrottsskada.		
Uppgiftsinlämning är:		
<i>frivillig</i> X (skadestatistik)		
<i>Några viktiga definitioner</i>		

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
FISat	Sveriges Försäkringsförbund (FF)
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Svensk försäkring i siffror	Officiell X
Kvartalsstatistik	Officiell X
Brandorsaker i Statistisk Årsbok (tabell 483 i SÅ 2004)	Officiell X
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Arne Sandström, tfn: 08-783 98 00 e-post: arne.sandstrom@forsakringsforbundet.com	

<i>Registrets namn</i>		<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
GSR Skadeanmälningsregister		GSR AB, dotterbolag till Försäkringsförbundets Serviceaktiebolag.
<i>Kortfattad beskrivning, syfte</i>		<i>Internetadress</i>
<p>GSR är ett dotterbolag till Försäkringsförbundet. GSR ansvarar för driften och utvecklingen av det branschgemensamma skadeanmälningsregistret. Registret ger försäkringsbolag bättre underlag för snabb och korrekt skadereglering genom att när en ny skada anmäls ge bolaget information om tidigare skadeanmälningar som gjorts av samma kund. Registrets ändamål är att reducera utbetalning av ersättning som baseras på oriktiga uppgifter. Det ska förebygga anspråk som baseras på oriktiga uppgifter, motverka försök till bedrägeri och underlätta en snabb skadereglering. Skadeanmälningsregistret kan vara till hjälp i det förebyggande arbetet och kan indikera om ersättningsanspråk kräver närmare utredning.</p>		<p>http://www.forsakringsforbundet.com/</p>
<i>Täckningsområde</i>		<i>Källor</i>
<i>I bruk sedan</i>	<i>Antal poster/registrets storlek</i>	<i>Uppdatering</i>
2000	Omfattar skadeanmälningar som har gjorts sedan 2000. Uppgifterna raderas efter 5 år.	Kontinuerligt

<i>Registrets namn</i>	<i>Ansvarig myndighet/organisation/administratör</i>
GSR Skadeanmälningsregister	GSR AB, dotterbolag till Försäkringsförbundets Serviceaktiebolag
<i>System för kvalitetssäkring</i>	
Alla försäkringsbolag som är verksamma på den svenska marknaden kan medverka i GSR, men det är inte lagstadgat på något vis.	
<i>Variabler</i>	
Endast ett fåtal uppgifter registreras. De omfattar kundens person- eller organisationsnummer, typ av försäkring och skada, skadedatum och -nummer, handläggande tjänsteman och försäkringsbolag.	
<i>Uppgiftsinlämning är:</i>	
frivillig	
<i>Några viktiga definitioner</i>	
<i>Exempel på statistik från registret</i>	
Registret är inte offentligt. Information används endast i samband med skadereglering.	
<i>Åtkomst/kontaktpersoner</i>	
Ann-Christin Lind, tfn: 08-783 98 00 e-post: ann-christin.lind@gsr.se	

7 Referenser

1. AJ Risk Engineering AB, Anders Jacobsson (03-03-20)
SRV projekt. Totalbild över svensk statistikproduktion över olyckor och tillbud samt över metoder för olycksutredningar.
2. SCB, Birgitta Edberg (mars 2003)
Kartläggning av olycksrapportering och dess system inom den offentliga sektorn.
3. *Databaser om olyckor och risker.* Räddningsverket 1999
4. 2001, Räddningsverket Karlstad, ISBN: 91-7253-100-2 1
Vägledning – för rapportering av olyckor med stöd av 70 och 70 a § § räddningstjänstförordningen.

Räddningsverket, Nationellt Centrum för erfarenhetsåterföring från Olyckor
Värmlandsvägen 25, 691 34 Karlskoga
Telefon 0586-623 00, fax 0586-623 01. www.srv.se

Beställningsnummer I99-112/04. Fax 054-13 56 05
ISBN 91-7253-227-0